

Zbirka periodike Ragusina

Pećar, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:131:004982>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-26**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI
DIPLOMSKI STUDIJ INFORMACIJSKIH ZNANOSTI
SMJER BIBLIOTEKARSTVO
Ak. god. 2021./ 2022.

Lucija Pećar Končić

ZBRIKA PERIODIKE RAGUSINA

Diplomski rad

Mentor: prof. dr. sc. Ana Barbarić

Zagreb, listopad 2021.

Izjava o akademskoj čestitosti

Izjavljujem da je ovaj rad rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na istraživanjima te objavljenoj i citiranoj literaturi. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio rada nije korišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Sadržaj

1. Uvod.....	4
2. Zbirka <i>Ragusina</i>	5
3. Zbirka periodike <i>Ragusina</i>	7
3.1 Serijske publikacije Zbirke periodike <i>Ragusina</i> od 1884. do 1919. godine.....	10
Novine <i>Dubrovnik</i>	12
Časopis <i>Srđ</i>	12
3.2 Serijske publikacije Zbirke periodike <i>Ragusina</i> između dva svjetska rata.....	15
3.3. Serijske publikacije Zbirke periodike <i>Ragusina</i> od 1941. do 1991.	18
3.4. Serijske publikacije Zbirke periodike <i>Ragusina</i> od 1991. do danas.....	20
4. <i>Foju od pazara</i>	23
4.2 Bibliografija <i>Foja od pazara</i>	27
5. Digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice Dubrovnik – ZDUR.....	50
6. Revizija Zbirke periodike <i>Ragusina</i>	54
7. Rezultati upitnika o Zbirci periodike <i>Ragusina</i>	56
8. Zaključak.....	61
9. Prilog: Popis stvarnih naslova serijskih publikacija iz Zbirke periodike <i>Ragusina</i>	63
10. Literatura.....	76
11. Popis slika.....	78
Zbirka periodike <i>Ragusina</i>	79
<i>Ragusina</i> periodicals.....	80

1. Uvod

Ovaj rad posvećen je Zbirci periodike *Ragusina* koja se nalazi u Znanstvenoj knjižnici Dubrovnik. U njoj se čuva, prikuplja i daje na korištenje čitavo jedno bogatstvo pisane riječi iz novije dubrovačke povijesti u kojima su zapisane misli intelektualaca i običnih ljudi, zapamćeni događaji i prilike koje su obilježile Dubrovnik i njegove ljude te ostavile trag u njegovu društvu, kulturi i svakodnevicu. U pojedinim novinama i časopisima čuva se za buduće naraštaje i vremena koje dolaze i dubrovačka satira te starodubrovački govor. U Zbirci se prikuplja i tekuća serijska publikacija koja izlazi na području bivše Dubrovačke Republike i otoka Korčule.

U prvom dijelu rada bit će ukratko predstavljena Zbirka *Ragusina* čiji je sastavni dio Zbirka periodike *Ragusina*. Zatim će potonja, koja je ujedno i tema ovog rada biti detaljno opisana i njezina građa predstavljena u četiri vremenska razdoblja. Bit će navedene sve serijske publikacije koje su izlazile u Dubrovniku te su sačuvane u Zbirci periodike *Ragusina* od 1848. godine pa sve do danas. U zasebnom dijelu rada pobliže će biti riječ o *Karnevalskim novinama*¹, koji se još nazivaju *Foji od pazara*. Budući da je riječ o iznimno vijednom dijelu Zbirke periodike *Ragusina* u rad će, osim njihova opisa, biti uvršten i cjelovit popis naslova te njihova bibliografija. Osvrnut ćemo se i na digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice - ZDUR na čijoj platformi možemo listati odabranu građu iz Zbirke periodike *Ragusina*. Poglavlje ćemo posvetiti i reviziji *Ragusine* koja je obavljena u lipnju 2021. godine. Za kraj ćemo ponuditi i rezultate upitnika provedenog tijekom kolovoza 2021. godine među korisnicima. U prilogu rada nalazi se popis serijskih publikacija koje sadrži Zbirka periodike *Ragusina*. Osim naslova tu su i podatci o godinama i brojevima koji se u njoj nalaze.

Nadamo se da će rad ponuditi uvid kako u sadržaj, tako i u važnost te posebnost Zbirke periodike *Ragusina*.

¹ Dubrovački znanstvenici i povjesničari često koriste lokalizam – listovi. U ovom radu taj će termin biti korišten samo prilikom citiranja drugih autora ako oni isti koriste.

2. Zbirka *Ragusina*

Od petnaestog do dvadesetog stoljeća u Dubrovniku pojedinci, intelektualci poklanjali su svoje privatne knjižnice na dar Gradu Dubrovniku te se na taj način vremenom stvorilo plodno tlo za stvaranje Dubrovačke biblioteke². Svoje knjižnice ostavljali su s napomenom da budu prikladno smještene i javno dostupne svim građanima³. Potrebno je izdvojiti liječnika Nika Lepeša čija je privatna knjižnica od 12 000 knjiga i dokumenata činila osnovu za utemeljenje Naučne biblioteke⁴. Naučna biblioteka, današnja Znanstvena knjižnica, odcijepila se od Gradske biblioteke i počela s radom 1950. godine u Kneževu dvoru. Zadatak Naučne biblioteke bio je: „sačuvati bogatu i dugu tradiciju dubrovačkog bibliofilstva, obraditi i sačuvati fondove koji su brojem i kvalitetom omogućavali rad znanstvenicima i istraživačima dubrovačke prošlosti te proširiti fond novim znanstvenim sadržajima⁵“.

Danas se u Znanstvenoj knjižnici Dubrovnik, u palači Kaboga koja se nalazi u staroj jezgri grada, čuva posebno izdvojena zbirka pod nazivom Zbirka *Ragusina*. Ova zbirka sadrži oko dvanaest tisuća i četrdeset devet svezaka tiskanih knjiga, tristo sedamdeset osam naslova serijskih publikacija te nebrojeni sitni tisak⁶. Građa iz zbirke može se koristiti samo u prostorima čitaonice koja se nalazi na drugom katu Znanstvene knjižnice. Zbirka je stvorena na osnovi triju kriterija, uobičajenih za zavičajne, a i nacionalne zbirke. Prvi je kriterij prostorni - taj da su djela napisana i nastala na području grada Dubrovnika, to jest bivše Dubrovačke Republike i otoka Korčule. Drugi pak uvjetuje da su autori Dubrovčani, a treći kriterij obuhvaća sve tiskovine koje su izlazile iz dubrovačkih tiskara⁷, kako nekad tako i

² Prva institucija osnovana u Dubrovniku zvala se Dubrovačka biblioteka, godine 1941. preimenovana je u Naučnu biblioteku 1950., a prema odluci gradskih vlasti od 1975. godine ponovno se ujedinjuju Općinska (današnja Narodna) i Naučna (današnja Znanstvena) u zajedničku ustanovu pod nazivom Dubrovačke knjižnice.

³ Urban, M. Naučna biblioteka Dubrovnik : (prošlost - sadašnjost - budućnost). // Dubrovački horizonti. 20, 28 (1988), str. 14.

⁴ Bilo je to krajem 19. st., osim Lepeša svoje biblioteke na isti način ostavio je kanonik dum Antun Lijepopili te brojne dubrovačke obitelji. (Čučić, V. Zbirka "Ragusina" Naučne biblioteke u Dubrovniku. // Dubrovački horizonti. 33, 42 (2003.), str. 259.)

⁵ Urban, M. Naučna biblioteka Dubrovnik : (prošlost - sadašnjost - budućnost). // Dubrovački horizonti. 20, 28 (1988), str. 14.

⁶ Oglasi, proglasi, letci.

danas. Od knjiga u zbirci nalaze se monografije i razni radovi mnogobrojnih autora o Dubrovniku, kao i knjige znamenitih Dubrovčana koje svojom temom ne spominju zavičaj⁸.

Građa zbirke datira čak iz 16. st., odakle je i najstarija knjiga unutar zbirke, djelo plemića Jakova Bunića⁹. Zbirka čuva i građu koja je pripadala nekadašnjim zbirkama *Collegium Ragusinum*¹⁰ ili *Antqua*, zatim brojna izdanja dubrovačkih velikana, primjerice Ruđera Boškovića i Marina Getaldića, čak i izdanja djela Nikole Vita Gučetića tiskana u Veneciji u poznatoj tiskari Alda Manuzija ml¹¹. Unutar zbirke izdvojena je Zbirka periodike *Ragusina*, koja je smještena u posebnoj prostoriji unutar knjižnice, a korisnici je, kao i ostalu građu, mogu koristiti samo unutar čitaonice. Pojedine publikacije mogu čitati i preko digitalnog repozitorija Znanstvene knjižnice.

Nakon što smo u kratkim crtama predstavili Zbirku *Ragusin* u sljedećem poglavlju поближе ćemo se upoznati sa Zbirkom periodike *Ragusina*, s njezinim sadržajem, porijeklom, nastankom i naslovima.

⁷ Prva tiskara u Dubrovniku bila je Occhijeva i počela je s radom osamdesetih godina u 18. stoljeća. Prije toga su Dubrovčani svoja djela tiskali po svijetu. Occhija nasljeđuje Trevisan, a Trevisana Dubrovčanin Antun Martecchini. Martecchini je imao svoju privatnu tiskaru sve do 1900. kada ju je zatvorio njegov sin Petar Frano Martecchini. Njihovom su zaslugom prikupljene mnogo pisanih priloga za Zbirku *Ragusina*.

⁸ Čučić, V. Zbirka "Ragusina" Naučne biblioteke u Dubrovniku : (Sadašnje stanje i perspektive za budućnost). // Dubrovnik. 32, 5-6 (1989), str. 262.

⁹ Riječ je o djelu *De vita et gestis Christi*, 1526., izdano u Rimu.

¹⁰ Nekadašnje biblioteka Dubrovačkog kolegija, isusovačke škole osnovane još za vrijeme Republike, davne 1624. godine.

¹¹ Manuzio, Aldo mletački tiskar i nakladnik (oko 1450. – 1515.)
<https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=38716> (22.9.2021.)

3. Zbirka periodike *Ragusina*

Zbirka periodike *Ragusina* okuplja tristo osamdeset i pet naslova serijskih publikacija, a zbog slaganja po formatima i rednom broju izlaženja izmiješani su naslovi novina i časopisa. U *Ragusini* se čuva tristo osamdeset i jedan naslov, od kojih je devedeset naslova u folio, dvjesto dvadeset šest naslova u kvart i šezdeset devet naslova u oktav formatu.

Zbirka sadrži novine i časopise, godišnjake, kalendare, školske i razne izvještaje, razne biltene te sitni tisak. Sakupljena je: „po kriteriju tiskara i lokalnih izdavača, koji ujedno tretiraju teme lokalnog značaja”¹². Prikupljaju se i novine i časopisi koje ne izlaze u Dubrovniku, ali koje donose članke i radove na temu grada, ali se u tom slučaju nabavljaju samo pojedinačni brojevi.

U narednim odlomcima bit će izdvojena posebno vrijedna i zanimljiva građu koja se nalazi u Zbirci periodike *Ragusina*.

Jedinstven dio zbirke koji se smatra nacionalnim kulturnim dobrom čini devedeset i jedan broj humorističnih listova pod skupnim nazivom *Foji od pazara*, od kojih je svaki drugačije naslovljen, samo par naslova je ponovilo svoj izlazak. Izlazili su od 1901. do 1940. godine.

Godine 1784. u Dubrovniku je tiskan prvi kalendar¹³, a najstariji sačuvani je *L'Epidauritano, Lunario Raguseo*¹⁴. Vidimo da i kalendari imaju u Dubrovniku dugu tradiciju. Sitni tisak koji se čuva u *Ragusini* sadrži pozivnice, plakate, kataloge izložbi, letke, proglose, oglase, programe predstava, razglednice, a zbog nedostatka adekvatnog prostora nije se još sustavno obradio, no njegovi popisi su trenutačno razvrstani kronološki. Čuvaju se i tiskani bilteni raznih radnih organizacija kao i razni školski godišnji izvještaji.

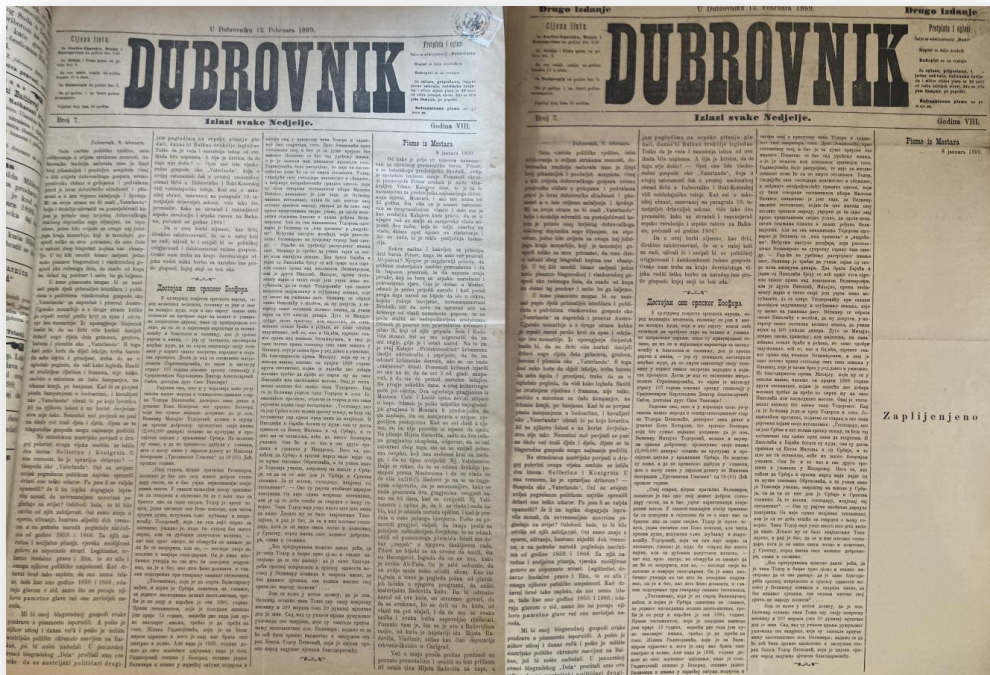
Na prijelazu 19. u 20. st u Dubrovniku se javlja potreba za izlaženjem književnih i političkih publikacija. Osobito su značajne one koje su izlazile tijekom prve polovice devetnaestog stoljeća. Postojala je i stroga režimska cenzura koja je cenzurirala sve što

¹² Čučić, V. Zbirka "Ragusina" Naučne biblioteke u Dubrovniku : (Sadašnje stanje i perspektive za budućnost) // Dubrovnik. 32, 5-6 (1989), str. 262.

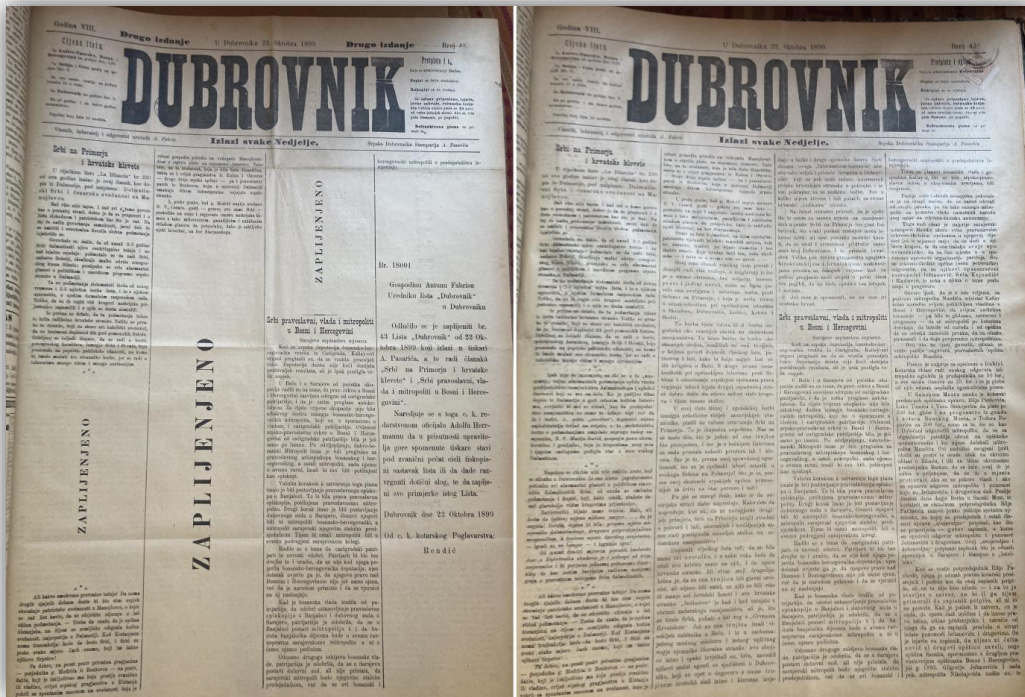
¹³ Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. godine. // Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 380.

¹⁴ Izašao je krajem 1896. godine.

tadašnjoj vlasti nije odgovaralo. U *Ragusini* čuvaju se i pojedini cenzurirani brojevi koji su u to doba uspješni biti sačuvani zahvaljujući naporima pojedinaca. Vrlo je zanimljivo da u *Ragusini* imamo sačuvana dva ista broja, u jednom su neki od članaka cenzurirani, dok u drugome cenzure nema (npr. novine *Dubrovnik* iz 1899. godine broj 7 i 43, vidi Sliku 1 i Sliku 2).

Slika 1.: Necenzurirani i cenzurirani primjer Novine Dubrovnik 12. februar 1899. broj 7.

Slika 2.: Necenzurirani i cenzurirani primjer *Novine Dubrovnik*, 22. oktobar 1899. broj 43.

Sistematizacijom dubrovačkih serijskih publikacija bavio se poznati hrvatski povjesničar Ivo Perić. Obradio je periodiku iz Zbirke *Ragusine* u dva rada: *Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine* te *Pregled razvoja dubrovačke periodike između dva svjetska rata*. Opisao je svaku od serijskih publikacija, napravio informativni izbor bibliografije dubrovačke periodike te je sistematizirao prema tematsko-sadržajnom kriteriju. Cilj mu je bio pokazati što sadržava Zbirka periodike *Ragusina* i kako zainteresirati moguće korisnike za njezino korištenje. Dubrovačku periodiku podijelio je u dva razdoblja: od 1848. do 1918. godine, te od 1919. do 1941. godine. Većina kasnijih autora prihvatit će i preuzeti Perićevu sistematizaciju (Šapro-Ficović¹⁵, Raguz¹⁶) radi njezine preglednosti i dosljednosti. Tako se serijske publikacije unutar *Ragusine* uobičajeno proučavaju u tri razdoblja:

¹⁵ Šapro-Ficović, M. Starija dubrovačka periodika kao izvor informacija o čitaonicama i knjižničnoj djelatnosti u Dubrovniku od 1848. do 1918. godine, *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 52, 1/4(2009), 122-134.

¹⁶ <https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/paula-raguz-karnevalski-listovine-zamjenjiv-su-izvor-podataka-o-mnogim-dubrovcanima-i-dogadajima-a-donose-i-autenticni-dubrovacki-govor-1078132> (preuzeto 15.11.2021.)

- a) 1848. – 1918.
- b) 1918. – 1941.
- c) 1941. do danas

Vidimo kako su razdoblja određena političkim i društvenim zbivanjima, ona se vežu uz promjenu vlasti i državnog uređenja, time i pravila te načina tiskanja publikacija, kao i vlasnika tiska i novina. Sukladno takvim kriterijima, smatram kako bi se tako trebalo uzeti i razdoblje od devedesetih, tj. 1991. kao samostalno razdoblje radi promjene društvenog i gospodarskog ustroja. Time bi se serijske publikacije unutar *Ragusine* opisivale unutar četiri razdoblja, što će i biti učenjeno u ovom radu.

3. 1 Serijske publikacije Zbirke periodike *Ragusina* od 1884. do 1918. godine

U razdoblju od 1848. do 1918. godine u Dubrovniku izlazila je četrdeset i jedna serijska publikacija. Bilo je tu političkih, prosvjetno-gospodarskih, vjerskih, humorističkih novina, raznih časopisa, godišnjaka, kalendara te brojnih školskih godišnjih izvješća. Neke od ovih publikacija izlazile su vrlo kratko, a kod pojedinih je izlaženje bilo poprilično dugo. Najbolji primjeri za to su političke novine, o čemu će riječ biti malo kasnije. U ovom razdoblju počinje „novinstvo u Dubrovniku“¹⁷ i izlaženje tih prvih novina utjecat će na politička i društvena zbivanja.

Za pokretanje raznih novina, časopisa i godišnjaka motiv je bio političkog karaktera kao i njegovanje kulturno-prosvjetnog te znanstvenog rada i književnog stvaralaštva. Pokretanje humorističkih novina nastalo je iz ljudske potrebe za smijehom, ali i satikom koja je na puno načina razotkrivala mnoge događaje i bila javna kritika društva.

Kada je krajem 19. st. u Dubrovniku počeo izlaziti veći broj serijskih publikacija, nije bilo javne knjižnice¹⁸ u kojoj bi se mogla sakupljati, čuvati i davati na korištenje takva vrsta građe. Periodika koja je izlazila u Dubrovniku nije stizala u tada postojeće knjižnice (samostanske i školske), tek su poneke privatne knjižnice čuvale neki od časopisa i/ili novina. Također, poneki časopisi i novine mogli su se listati u stranačkim čitaonicama, dok su

¹⁷ Šapro-Ficović, M.: Starija dubrovačka periodika kao izvor informacija o čitaonicama i knjižničnoj djelatnosti u Dubrovniku od 1848. do 1918. godine // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 52, 1/4(2009), str. 122-134.

¹⁸ Postojale su školske i samostanske knjižnice. U sklopu gimnazijske knjižnice nalazila se i knjižnica nekadašnjeg Collegium Ragusinuma.

uredništva čuvala svoje publikacije uvezane po godištim. Bilo je pojedinaca (vjernih čitatelja) koji su trajno čuvali, i sačuvali, pojedine brojeve i godišta serijskih publikacija i čija je zasluga u njihovu očuvanju golema. Zaslugu za poticanje otvaranja knjižnice možemo pripisati i samim novinskim natpisima kojih je u tom razdoblju bilo više¹⁹, a koji su ukazivali na nedostatak knjižare i knjižnice te prozivali vlast da taj nedostatak nadoknadi.

Pred kraj devetnaestog stoljeća započela su nastojanja za otvaranjem prve javne knjižnice u gradu Dubrovniku. Dubrovački je arhiv od 1920. godine krenuo djelovati kao samostalna ustanova, a uskoro je u njegovu sklopu formirana i knjižnica u kojoj se, uz razna historiografska djela, mogla naći i dubrovačka periodika. Dubrovački je arhiv na taj način bio zaslužan za prikupljanje i čuvanje dubrovačke periodike između dva rata. No 2. veljače 1941. godine otvorena je Dubrovačka knjižnica koja je odmah nakon otvorenja krenula s prikupljanjem i čuvanje periodike. Dana 1. svibnja 1950. godine osnovana je Naučna biblioteka²⁰ koja od tada preuzima na sebe zadatak da vjerno i sustavno čuva, prikuplja i daje na korištenje svojim korisnicima dubrovačku periodiku prema modernim knjižničarskim standardima.

U razdoblju od 1848. do 1918. godine u Dubrovniku su izlazile sljedeće novine: *Rimembranze della settimana*, *L'Avvenire*, *Gušterica*, *Glas dubrovački*, *Radnik*, *Crvena Hrvatska*, *Dubrovnik*, *Pravo*, *List dubrovačke biskupije*, *Prava Crvena Hrvatska*, *Nada Albanije* te *Srpska zora*. Od navedenih novina danas se u Ragusini čuvaju sljedeći naslovi: *Rimembranze della settimana* (broj iz 1848. godine), *L'Avvenire* (1848. – 1849. godine), *Gušterica* (1882. – 1883. godine), *Glas dubrovački* (1885. – 1886. godine), *Radnik* (1887. godina), *Crvena Hrvatska* (1905. – 1918. godine), *List dubrovačke biskupije* (1901. – 1944. godine), *Prava Crvena Hrvatska* (1905. – 1918. godine), *Nada Albanije* (1905. godina), *Srpska zora* (1907. – 1914. godine).

Od najstarijih dubrovačkih novina, časopisa i godišnjaka treba svakako izdvojiti novine *Dubrovnik*, časopis *Srđ*, godišnjak *Dubrovnik*. *Zabavnik Narodne štionice dubrovačke*

¹⁹ Šapro-Ficović, M.: Starija dubrovačka periodika kao izvor informacija o čitaonicama i knjižničnoj djelatnosti u dubrovniku od 1848. do 1918. godine // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 52, 1/4(2009), str. 131.

²⁰ Današnja Znanstvena knjižnica Dubrovnik.

i kalendar *L'Epidauritano*, *Lunario Raguseo*²¹ o kojima će detaljnije biti riječ u daljnjem tekstu.

Novine *Dubrovnik*

Novine *Dubrovnik*²² počele su izlaziti 3. srpnja 1892. godine, svake nedjelje. Od broja dvadeset i dva one izlaze svake subote, a od početka 1909. godine izlaze dva puta tjedno, i to utorkom i petkom. Od godine 1911. novine iznova prelaze na tjedno izdanje, ovog puta četvrtkom. Izdavatelj i odgovorni urednik bio je Stevo Vuk Vrčević kojeg je početkom 1906. godine naslijedio Antun Fabris. Zatim se redaju sljedeći izdavatelji i odgovorni urednici: Miho Vacchetti, Rudolf Sardelić, Mato Gracić, Kristo P. Dominković, Nikola L. Brkić i Antun Zipfel²³. Zadnji broj novina *Dubrovnik* izašao je 23. srpnja 1914. godine. Ove novine predstavljaju važno svjedočanstvo onodobnih svakodnevnih društvenih, kulturnih i političkih događanja u Dubrovniku te kao takve iznimno su korisne povjesničarima i ostalim znanstvenicima koji se bave tim vremenom.

Časopis *Srđ*

Luko Zore²⁴, s težnjom da pokrene književni časopis u Dubrovniku, uz pomoć Antuna Fabrisa osnovao je uredništvo časopisa *Srđ*, čiji je prvi broj ugledao svjetlo dana 15. siječnja 1902. godine, a nosio je podnaslov *List za književnost i nauku*. Izlazio je dva puta mjesečno i tiskao se u Srpskoj dubrovačkoj štampariji Antuna Pasarića. Godine 1905. časopis *Srđ* naišao je na teškoće pri izlaženju jer je Zore većinu godine boravio u Crnoj Gori²⁵. Tako je te iste godine *Srđ* izlazio samo tijekom prvog polugodišta, u dvobrojima svaki mjesec, umjesto

²¹ Kalendar *L'Epidauritano*, *Lunario Raguseo* tiskan je u tiskari Dragutina Pretnera. Bio je to drugi svezak kalendara *L' Epidauritano*. (Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. Godine. // Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 380.)

²² Novine dubrovačkih pristaša Srpske stranke.

²³ Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. godine. // Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 362-363

²⁴ Bio je glavni urednik časopisa *Slovinac* i glavni pokretač časopisa *Srđ* te profesor dubrovačke gimnazije. Vidi više na <https://blog.migk.hr/2021/01/15/luko-zore-konavoski-filolog/> (27.08.2021.)

²⁵ Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. Godine. // Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 374-375.

ranih jednobroja svakih petnaest dana. Dana 30. lipnja 1905. godine izašao je zadnji dvobroj (11-12) te je u njemu zapisana obavijest: „Srđ, privremeno, prestaje izlaziti, slomljen u borbi s nemarom“ te se u istoj obavijesti upućuje apel: „da se Srđu pomogne kako se njegova privremena obustava ne bi pretvorila u vječni počinak.“ Početkom 1906. godine časopis je počeo ponovno izlaziti uz obavijest: „Srđ se opet pojavio i dolazi u narod da književnošću i naukom širi Slogu između Srba i Hrvata.“ Obavijest je završila pozivom: „da se Srbi i Hrvati uhvate u Srđevo kolo, te da i Srđ sa obala Jadrana bude glas Sloge, glas Dubrovnika²⁶.“ Nakon smrti Antuna Fabrisa kao glavni i odgovorni urednik naveden je Miho Vacchetti²⁷. Posljednji broj tiskan je 15. lipnja 1908. godine. Bio je to prvi književni časopis u Dubrovniku, koji se unatoč velikim nastojanjima i zalaganjima Zore nije uspio održati.

Treba spomenuti i najstarije dubrovačke novine, *Remembranze della settimana*, koje su pod uredništvom Augusta Kaznačića izlazio od 1. travnja do 24. lipnja 1848. godine. U *Ragusini* se čuva samo jedan broj od njih ukupno trinaest tiskanih²⁸. Ovo su bile prve novine koje su se pojavile u Dalmaciji nakon proglašenja cara Ferdinanda I. o ukidanju cenzure. Prestale su izlaziti iste godine kada su i pokrenute, stoga je te 1848. osnovan novi tjednik *L'Avvenire*, također na talijanskom jeziku (s ponekim prilozima na hrvatskom jeziku)²⁹. Od starijih novina *Ragusina* čuva još i kompletiranu zbirku novina *Gušterica*, *Glas dubrovački* i *Radnik*.

Političke novine poput *Remembranze della settimana*, *L'Avvenire*, *Gušterice*, *Glasa dubrovačkog* i *Radnika* nisu izlazile duže od godinu dana, pretpostavimo radi onodobne promjenjive političke klime, dok su političke novine *Crvena Hrvatska*, *Dubrovnik* i *Prava Crvena Hrvatska* izlazili puno duže. *Crvena Hrvatska* izlazila je čak dvadeset i četiri godine, *Dubrovnik* dvadeset i tri godine, a *Prava Crvena Hrvatska* četrnaest godina.

U *Ragusini* čuvaju se i humorističke novine, *Foji od pazara* o kojima će riječ biti u posebnom dijelu ovog rada, a naslovi koji su izišli do 1918. godine su: *Brenculja* (1901.), *Prndelj* (1901.), *Labara* (1904.), *Zvrčoka* (1906.), *Klempesalo* (1906.), *Tamburin* (1908.),

²⁶ P. U., Uskrsnuće „Srđa“. Crtice iz „Srđove“ sadašnjosti // Srđ. 2 (1906), str. 59.

²⁷ Antun Fabris bio je izdavaatelj, vlasnik i odgovorni urednik do broja 18. 1904. godine. Od broja 19. 1904. godine naslijedio ga je Vacchetti. (Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. godine. // Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 372.).

²⁸ Kesterčanek, F. Naučna biblioteka u Dubrovniku // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 2, 1-4 (1951), str. 39.

²⁹ Čučić, V. Zbirka "Ragusina" Naučne biblioteke u Dubrovniku : (Sadašnje stanje i perspektive za budućnost) // Dubrovnik. 32, 5-6 (1989), str. 263.

Bumba (1909.), *Prculin* (1910), *Kate luda* (1910.), *Ksandalet* (1911.), *Skurin* (1911.), *Kundurica* (1912., 1913.), *Frusta* (1912.), *Lukjernar* (1912.).

Osim časopisa i novina, već smo naveli kako *Ragusina* čuva godišnjake i kalendare. U ono vrijeme u Dubrovniku izdana su dva godišnjaka: *Dubrovnik cviet narodnog književstva (knjištva)* i *Dubrovnik. Zbornik (Narodne) štionice dubrovačke*. Najstariji godišnjak, *Dubrovnik. Zabavnik (Narodne) štionice dubrovačke*, prvi put je tiskan 1866. godine u tiskari Antuna Zannonija u Splitu. Urednik *Zabavnika* bio je Niko Veliki Pucić, njegov brat Medo i Josip Bunić. Tiskano je sveukupno pet godišta, drugi je tiskan u Splitu, a treće i četvrto u Dubrovniku u tiskari Dragutina Pretnera. Posljednje, peto godište tiskano je 1885. godine u Zadru, samo su peti i šesti svezak ovog godišta tiskali u Dubrovniku, u tiskari Pretnera. Urednik petog godišta bio je Ivan Stojanović. Također, *Ragusina* čuva *Obći zagrebački kalendar za prestupnu godinu 1852.* koji u sebi sadrži komedije Nikole Stjepka Nalješkovića³⁰ napisanih oko 1585. godine.

Od kalendara koji su izlazili u navedenom periodu *Ragusina* čuva sedam svezaka kalendara *L'Epidauritano*, *Dubrovnik*, *Srpska zora*, *Dubrovački kalendar : za godinu 1911.*, drugi svezak kalendara *L'Epidauritano* pod nazivom *L'Epidauritano. Lunario Raguseo per l'anno 1897.* Od kalendara najdulje je izlazio *L'Epidauritano* i to dvadeset godina.

Čuvaju se i školska izvješća, neka ćemo spomenuti *Programma dell' I. r. Ginnasio superiore di stato in Ragusa : alla fine dell' anno scolastico* (u dva sveska za školsku godinu 1870/71., 1871/72.), *Programma dell' I. r. scuola nautica di Ragusa : per l'anno scolastico* (1882. – 1898.), *Programma dell'Imp. reg. Ginnasio superiore di Ragusa : per l'anno scolastico* (1850. – 1852.), *Programma dell'Imp. regio ginnasio superiore di stato in Zara alla fine dell'anno scolastico* (1851. – 1853.), *Programma dell'I. r. ginnasio completo di prima classe in Zara : alla fine dell'anno scolastico* (1854. – 1862.), *Programma dell'Imp. regio Ginnasio superiore di Spalato pell'anno scolastico* 1858., *Programma dell'I. r. ginnasio superiore in Zara pubblicato alla fine dell'anno scolastico* (1880. – 1902.), *Izvještaj / Realna gimnazija s klasičnim odjelima za 1939./40.*, *Izvještaj Č. k. nautičke škole u Dubrovniku : za školsku godinu* (1900. – 1916.), *Izvještaj Državne pomorsko-trgovačke akademije u Dubrovniku: za školsku godinu* (1934. – 1940.), *Izvještaj za školsku godinu ... / Državna učiteljska škola u Dubrovniku* (1929. – 1944.).

³⁰ Dubrovački renesansni književnik (oko 1505. – 1587.).

U *Ragusini* se nastoji skupljati i retrospektivno. Voditeljica *Ragusine* gospođa Ingrid Pavličević vjerno prati i upotpunjuje određene brojeve novina koji još nisu kompletirani te ih naručuje i kupuje. Tako se danas u *Ragusini* mogu pronaći brojevi časopisa *Slovinac* od 1879. do 1884. godine te brojevi časopisa *Srđ* od 1902. do 1908. godine, koje Perić u svojim radovima, koji su prva ozbiljna sistematizacija Zbirke periodike *Ragusina*³¹, ne navodi.

3. 2 Serijske publikacije Zbirke periodike *Ragusina* između dva svjetska rata

U razdoblju od 1919. do 1941. godine izlazilo je sveukupno sto trideset devet raznih serijskih publikacija: četrdeset dvije novine, sedamdeset četiri humorističke novine, jedanaest časopisa, četiri zbornika, niz kalendara te osam školskih godišnjih izvještaja. Od četrdeset dvije novine većina je pretežito stranačko-političkog karaktera, zatim sportskog, privredno-turističkog, privrednog, prosvjetno-znanstvenog te vjerskog karaktera. Pojedine novine kratko su izlazile, dok su druge izlazile i po nekoliko godina. Novine *Narodna svijest* izlazile su bez prestanka cijelo međuratno razdoblje, a *List dubrovačke biskupije* izlazio je prije i poslije tog razdoblja pa sve do danas. Od časopisa ističu se oni književno-znanstvenog, društveno-političkog i turističkog sadržaja. Najviše je onih publikacija koje su pisane hrvatskim jezikom, ostali jezici kojim su pojedini časopisi pisani su njemački, talijanski, ruski i latinski jezik.

O prilikama između dva rata u Dubrovniku i okolici možemo puno doznati u dubrovačkoj periodici. U ovom razdoblju Dubrovnik je bio sjedište brojnih školskih, sudskih, vjerskih, zdravstvenih, vojnih, policijskih, a i drugih institucija. Turizam i pomorstvo bile su najrazvijenije privredne djelatnosti. Također, u ovom razdoblju u Dubrovniku raslo je nezadovoljstvo ljudi političkom i društvenom situacijom, jednako kao i u cijeloj tadašnjoj jugoslavenskoj državi. Kako je to nezadovoljstvo bivalo veće, ljudi su nošeni raznim idejama, stavovima, težnjama i pogledima opredjeljivali se za različite političke stranke, pa je onodobno novinarstvo u najvećoj mjeri bilo stranačko. No u tom vremenu, od 1919. do 1941. godine, moglo se mjestimice naći i nestranačkih, nepolitičkih serijskih publikacija. Sadržaj im je bio književnog, školsko-pedagoškog, vjerskog i privredno-informativnog karaktera. Nije u potpunosti sačuvana periodika toga vremena jer je na njezinom prikupljanju radila jedino

³¹ Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. Godine. // Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 370.

knjižnica Historijskog arhiva, a od početka 1941. godine i Dubrovačka biblioteka, odnosno od 1951. dubrovačka Naučna biblioteka³². Pojedine naslove koji su kratko izlazili bilo je teško prikupiti i sačuvati, dok neki nisu kompletno sačuvani. Treba naglasiti da je o pojedinim dubrovačkim periodikama pisano informativno i tijekom njihova izlaženja³³ kao i kasnije pa sve do danas, primjerice, o časopisima *Naše more*³⁴, *Dubrovnik*.

Slika 3. Članak *Dubrovačko novinarstvo* u movini *Dubrava*, Šišević, I. (vidi fus notu 28.)

³² Opis periodičnih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1919. do 1941. godine. // Pregled razvoja dubrovačke periodike između dva svjetska rata / Ivo Perić. Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1982. Str. 292-293.

³³ Perović, J. Listovi u Dubrovniku iza rata. // *Narodna svijest*. 10, 5(1928), str.5; Šišević, I. Dubrovačko novinarstvo. // *Dubrava*. 3, 22(1935), str. 10.

³⁴ Šišević, I. Prva naša pomorska revija. // *Naše more*. 6, 1(1959), str. 76-77.; Perić, I.: Prvi pomorski časopis u Dubrovniku (U povodu 60. godišnjice od početka njegova izlaženja). // *Naše more*. 26, 1-2-3 (1979), str. 47-49.

Od godine 1919. do 1941. u Dubrovniku je izlazilo četrdeset i dvije novine i to: *List dubrovačke biskupije* (1901. – 1944.), *Narod* (1919. – 1922.), *Narodna svijest* (1919. – 1941.), *Rad* (1919. – 1922.), *Sloga* (1919. – 1920.), *Russkij listok* (15. siječnja 1921. – 7. veljače 1921.), *Srpsko-h-s-ruko ujedinjenje*³⁵(1921.), *Dubrovnik* (1922. – 1923.), *Jugoslaven* (1922. – 1923.), *Republikanska straža* (1922. – 1923.), *Zadružna misao* (1. siječnja 1923. – 1. veljače 1923.), *Sletski sokolski vesnik sokolske župe „Mostar“* (1923.), *Dubrovački list* (1924. – 1928.), *Konavoska sloga* (1924.), *Hrvatska domovina* (1924.), *Dubrovnik* (1925.), *Čovečnost* (1925.), *Slobodna riječ* (1925.), *Hrvatska riječ* (1925. – 1927.), *Jugoslavenski Jadran* (1926.), *Dubrovački reporter* (1927. – 1928.), *Sletski glasnik* (1928.), *Službeni vjesnik dubrovačke samoupravne oblasti* (1928. – 1929.), *Radićev mali puk* (1928.), *Radićev glas* (1928.), *Dubrovačka tribuna (Tribuna)* (1929. – 1937.), *Glasnik hoteljersko-gostioničarskih i kafanskih obrta dubrovačkog sreza* (1932.), *Kronika* (1933.), *Plivački reporter* (1933. – 1934.), *Dubrava (Hrvatska Dubrava)* (1933. – 1941.), *Konavoski seljački dom* (1934.), *Glas Konavala* (1934. – 1935.), *Omladina* (1935.), *Naša hrana* (1935. – 1937.), *Glasnik Udruženja trgovaca za grad i srez Dubrovnik* (1936. – 1939.), *Glas Dubrovnika* (1936.), *Dubrovnik* (1937. – 1941.), *Dalmatien* (1937. – 1938.), *Svešport* (1937.), *Dubrovačka rivijera* (1938. – 1941.), *Hrvatski jug* (1938. – 1939.), *Südost-Europa-Kurier* (1939. – 1940.).

Od gore navedenih novina u Zbrici periodike *Ragusina* čuvaju se: *List dubrovačke biskupije*, *Narod*, *Narodna svijest*, *Dubrovačka tribuna*, *Rad*, *Sloga*, *Dubrovnik*, *Jugoslaven*, *Republikanska straža*, *Zadružna misao*, *Dubrovački list*, *Hrvatska domovina*, *Čovečnost*, *Slobodna riječ*, *Hrvatska riječ*, *Radićev mali puk*, *Radićev glas*, *Dubrovačka tribuna (Tribuna)*, *Plivački reporter*, *Glas Konavala*, *Omladina*, *Naša hrana*, *Glasnik Udruženja trgovaca za grad i srez Dubrovnik*, *Dubrovnik*, *Dalmatien*, *Dubrovačka rivijera*, *Südost-Europa-Kurier* i *Hrvatski jug*.

Vidimo da u *Ragusini* nedostaju sljedeći naslovi: *Russkij listok*, *Srpsko-h-s-ruko ujedinjenje*³⁶, *Sletski sokolski vesnik sokolske župe „Mostar“*, *Konavoska sloga*, *Jugoslavenski Jadran*, *Dubrovački reporter*, *Sletski glasnik*, *Službeni vjesnik dubrovačke samoupravne oblasti*, *Glasnik hoteljersko-gostioničarskih i kafanskih obrta dubrovačkog sreza*, *Kronika*, *Dubrava (Hrvatska Dubrava)*, *Konavoski seljački dom*, *Glas Dubrovnika* te *Svešport*.

³⁵ *Srpsko-h(hrvatsko-s(slovensko)-rusko ujedinjenje* – list ruskih emigranata, pisan na ruskom i hrvatskom jeziku.

³⁶ *Srpsko-h(hrvatsko-s(slovensko)-rusko ujedinjenje* – list ruskih emigranata, pisan na ruskom i hrvatskom jeziku.

U ovom razdoblju nastavila se i predratna tradicija izdavanja humorističkih novina, *Foja od pazara*, ali u puno većem obimu nego prije rata. Izašlo je čak sedamdeset i četiri naslova. Većina je izlazila samo jedanput u godini, ali je nekolicina izdana u dva ili tri broja godišnje. Izdvajaju se novine *Jež* (1920. – 1923.) kod kojega se nastojalo postići redovito izlaženje. Na kraju se nije uspio održati kao redoviti, ali je ipak ostvaren četverogodišnji kontinuitet. O *Fojima* i o njihovim zanimljivostima bit će riječi u sljedećem poglavlju.

Nastavili su se izdavati i časopisi, pa je u tom vremenu izdato njih jedanaest: *Vrelo* (1919. – 1920.), *Naše more* (1919. – 1920.), *Nova revija* (1922. – 1925.), *Mlada Jugoslavija* (1922. – 1923.), *Euharistijski glasnik* (1926. – 1940.), *Glasnik Sv. Terezije (od) Malog Isusa* (1928. – 1942.), *Dubrovnik* (1929. – 1930.), *Razvitak* (1929.), *Učitelj u školi i u narodu* (1930.), *Novi Dubrovnik* (1933. – 1934.) te *Sanctus Blasius* (1938.1943.).

Od navedenih časopisa u *Ragusini* se čuvaju sljedeći časopisi: *Vrelo*, *Naše more*, *Mlada Jugoslavija*, *Euharistijski glasnik*, *Glasnik Sv. Terezije (od) Malog Isusa*, *Razvitak*, *Učitelj u školi i u narodu*, *Razvitak*, *Sanctus Blasius* i *Novi Dubrovnik*.

Vidimo da u *Ragusini* nedostaje dva naslova i to *Nova revija* (1922. – 1925.) i *Dubrovnik* iz 1930. godine.

Od zbornika i kalendara u to vrijeme je u Dubrovniku izlazilo njih pet: *Directorium liturgicum a clero diocesis Ragusinae servandum*, *Dubrovački zbornik*, *Glasnik Dubrovačkog učenog društva „Sveti Vlaho“*, *Dubrovački turizam*. Od školskih godišnjih izvještaja izlazili su: *Izvještaji realne gimnazije*, *Izvještaji učiteljske škole*, *Izvještaji franjevačke klasične gimnazije s pravom javnosti (niža gimnazija u Korčuli – Badija i viša gimnazija u Dubrovniku)*, *Izvještaji gradske trgovačke akademije općine dubrovačke*, *Izvještaji pomorsko-trgovačke akademija*, *Izvještaji ženske građanske škole*, *Izvještaji ženske građanske škole službenica milosrđa*, *Izvještaj muške građanske škole zanatlijsko-industrijskog pravca*.

Od gore navedenih zbornika, godišnjaka i školskih izvještaja u *Ragusini* se čuva samo *Glasnik Dubrovačkog učenog društva „Sveti Vlaho“*.

3.3. Serijske publikacije Zbirke periodike *Ragusina* od 1941. do 1991.

Za period od 1941. godine pa do danas *Ragusini* čuva različite serijske publikacije koje su izlazile u Dubrovniku te području bivše Republike, uključujući i otok Korčulu koji

nije bilo u njezinu sastavu. Sveukupno se u Zbirci periodike *Ragusina* za ovo razdoblje čuva dvjesto sedamdeset i jedan naslov u folio formatu, sedamsto dvanaest naslova u kvart formatu te tristo osamdeset i sedam naslova u oktav formatu. Neke od serijskih publikacija imale su kratak vijek izlaženja, dok neke još i dandanas izlaze. Sadržaj im je političkog, političko-satiričnog, književnog, školsko-pedagoškog, vjerskog, sportskog, znanstvenog i privredno-informativnog karaktera.

Od novina u *Ragusini* se čuva njih dvadeset i dvije te osam karnevalskih, humorističnih. Čuvaju se izvještaji, bilteni, reklamnici i to *Festivalski tjednik*, *Festivalsko izvješće*, *Izvještaji Dubrovačke knjižnice*, *Godišnji izvještaj osnovne škole Nikice Franić*, *Turističke informacije*, *Festivalske vijesti*, *Informacije za novinare*, *Bilten društva Naša djeca*, *Bilten za pitanja studija s radnog mjesta*, *Informativni bilten*, *Bilten Naučne biblioteke Dubrovnik*, *Ragusa info* i mnogi drugi.

Od godišnjaka i zbornika čuvaju se: *Sveučilišni godišnjak*, *Godišnjak grada Korčule*, *Proračun grada Dubrovnika*, *Luško libro*, *Godišnjak Šipan*, *Zbornik dubrovačkog primora i otoka*, *Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku* i *Blatski ljetopis*.

U Zbirci Periodike *Ragusina* od 1941. godine do 1991. od novina čuvaju se ovi naslovi³⁷: *Ratne vijesti*, *Službeni vjesnik kotara Dubrovnik*, *Il Tascapane in Dalmazia*, *Epej'90*, *Glas Grada*, *Dubrovnik News*, *Kronika: glasnik suvremenog Dubrovnika*, *Dubrovački list*, *Du list*, *La Sentinella*, *Dubrovački vjesnik*, *Naša kronika*, *Hrvatska*, *Glas slobode*, *Dnevne viesti*, *Vijesti*, *Laus*, *Glasnik*, *Izborni bilten*, *Setemana*, *Figurin*, *Naša riječ*.

Od humorističnih, satiričnih novina čuvaju se naslovi: *Veljun*, *Bokun larda*, *Župski karneval*, *Dubrovačka vještica*, *Ljubo*, *Zrno kafe*, *Bruškin* i *Maškarica*.

Od časopisa čuvaju se sljedeći naslovi: *Naš list*, *Službeni list*³⁸, *Sunčani dani*, *Novi zvuci*, *Dubrovnik*, *Službeni list narodnog odbora sreza Bokokotarskog*, *Čelična pest*, *Dubrovačke ljetne igre*, *Tup*, *Sveta Cecilija*, *Dubrava*, *Mi mladi*, *Lot 1*, *Komuna i kadrovi*, *Slovo do slova*, *Antena*, *Informativni list*, *HD vjesnik*, *Dubrovnik Palace Press*, *Turizam*, *Novosti hotela Ploče*, *Hoteli Uvala Lapad*, *Turizam*, *Bilten*, *Službeni glasnik Korčule*, *Jat*, *Revija*, *Kongres News*, *Jadranska straža*, *Projekt Dubrovnik zdravi grad*, *Psyho*, *Slomljeni cvijet Hrvatske*, *List 14. Republičkog susreta pionira*, *Atlas express press*, *Delegatski*

³⁷ U prilogu su uz naslove novina napisane i godine izlaženja i brojevi koji se čuvaju u Zbirci Periodike *Ragusina*.

³⁸ Pisan ćirilicom.

informator, Morsko ribarstvo, Pecc SSOH FTVT, Bilten omladine Dubrovačkog okruga, Gospina krunica, Dubrovnik, Moj poziv, Iskra-Zora, Original works, Dubrovački horizonti, Libertas press, AH Dubrovnik, Amor, Bilten općinskog komiteta SKH Dubrovnik, Novi Dubrovnik, Dubrovački anali, Fanton slobode, Gošk, Laus, Glasnik, Dubrovkinja, Čapljinske novine, Neptun, Atlas press, Naše pozorište, Prosvjetni rad³⁹, Fiskulturnik⁴⁰, 13. Jun⁴¹, Sindikalni vjesnik, Lausovački vjesnik, Konavle, Bratstvo – jedinstvo, Kulturne veze Zagreba i Dubrovnika, Hrvatski ilustrativni list Radio Zagreb, Elektrojug, Lastovski poklad, Bilten odbora socijalističkog saveza radnog naroda Konavala, Konavle, Dubrava, Anali Zavoda za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku, DIEM - Dubrovnik International Economic Meeting.

Listajući razne novine iz ovog razdoblja, mogu se pronaći zanimljivi satirični, književni i/ili politički događaji koji obrađuju teme koje su i danas aktualne. Zanimljivo je da sve ono što je bilo prije aktualno, i danas je, uz nove aktere i neke male, jedva primjetne razlike, primjerice, rasprave o čistoći gradskih ulica, politička prepiranja i optužbe, potraga za društvom preko oglas i sl.

3.4. Serijske publikacije Zbirke periodike *Ragusina* od 1991. do danas

Potreba da se u sistematizaciji izdvoji razdoblje od 1991. godine do danas kao zasebno javlja se uslijed političko-društvenih promjena. Naime, Hrvatska, osim što izlazi iz Jugoslavije, prelazi s planskog na tržišno gospodarstvo te kreće u proces pretvorbe i privatizacije 1992. godine, čime novine iz javnog prelaze u privatno vlasništvo. Još jedna od posljedica spomenutih promjena je izbacivanje ćirilica iz upotrebe. Također, slijedom tehnološkog napretka od 2000. godine sve se više javljaju i digitalna izdanja serijskih publikacija. Da bi te promjene i njihov odjek na izlaženje, proizvodnju, sadržaj i vrstu serijskih publikacija potrebno je napraviti detaljno istraživanje, koje nije moguće u okvirima ovog rada.

³⁹ Pisan ćirilicom.

⁴⁰ Pisan ćirilicom.

⁴¹ Pisan ćirilicom.

Ovdje će biti navedene serijske publikacije koje se nalaze i čuvaju u Zbirci periodike *Ragusina*, a koje su izlazile od 1991. pa sve do danas.

Od novina u Ragusini se čuvaju sljedeći naslovi: *Epej'90*, *Glas Grada*, *Dubrovnik News*, *Dubrovački list*, *Du list*, *Dubrovački vjesnik*, *Setemana*, *Figurin*, *Srđ je naš*, *Dubrovački list*, *Crvena Hrvatska (1991.)*.

Od humorističnih, satiričnih listova koji se daju na korištenje, čuvaju se dva naslova: *Dubrovački karnevo* i *Župski karneval*.

Čuvaju se izvještaji, bilteni, reklamnici i to, *Festivalsko izvješće*, *Ragusa info*, *Bilten Unescovih udruženih škola*, *Bilten prinova Dubrovačke knjižnice*, *Gospodarski bilten*, *Annual report Du bank*, *Dubrovačke knjižnice izvještaj*, *Vodič kroz Dubrovnik* i *Dubrovnik Riviera Vodič*.

Od godišnjaka i zbornika čuvaju se: *Sveučilišni godišnjak*, *Godišnjak grada Korčule*, *Proračun grada Dubrovnika*, *Luško libro*, *Godišnjak Šipan*, *Zbornik dubrovačkog primorja i otoka*, *Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku* i *Blatski ljetopis*, *Godišnjak o osnutku Veleučilišta*, *Diplomatic academy year book*, *Sportski godišnjak Grada Dubrovnika*.

Od časopisa čuvaju se sljedeći naslovi: *Naše more*, *Naši dani*, *Dubrave hrid*, *Gregal*, *Dubrovački karnevo*, *Naša gospa*, *Vijesti Turističke zajednice*, *Slomljeni cvijet Hrvatske*, *Službeni glasnik Grada Dubrovnika*, *Neretvanski glasnik*, *Ragusino*, *Atlant bulletin*, *Turistički vjesnik*, *Dubrovački izlog*, *Welcome to Dubrovnik*, *Du revija*, *Infođir*, *Knjiški moljac*, *Albatros*, *Glas Grada*, *Kult*, *Gradski glasnik*, *Lovorski list*, *Tuš*, *Sorgo*, *Vjesnik Zavoda za javno zdravstvo*, *Vijesti Turističke zajednice*, *Kolibar*, *Punkt*, *Novine*, *Vidra*, *Prevenција i izvanbolničko liječenje ovisnosti*, *Obavijesti dubrovačke biskupije*, *Gundulićev glasnik*, *Zvona Delorite*, *Ekonomska misao i praksa*, *Spuž*, *Kenova*, *Dubrovački anali*, *Rožat*, *Kazališne novine*, *Mark*, *Literat*, *Medijska kultura*, *Mjera*, *Medianali*, *Informativni bilten Atlanske plovidbe*, *Službeni glasnik Općine Dubrovnik*, *Ludus*, *Za Dubrovnik Press Clipping*, *Libertina*, *Zdravstveno statistički ljetopis*, *Dubrovnik. Hr*, *IUC*, *Fantom slobode*, *Lapis*.

Novine *Dubrovački vjesnik*, *Du list*, *Glas Grada*, *Dubrovački dnevnik* i dandanas izlaze, a od časopisa aktualni su naslovi: *Dubrovnik*, *Matica hrvatska*, *Anali Zavoda za*

*povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku*⁴², *Dubrovnik Annals*, *Naše more*, *Ekonomska misao i praksa*, *Zbornik Dubrovačkog primorja i otoka*, *Dubrovački horizonti*, *Literat*, *Naša gospa*, *Obavijesti dubrovačke biskupije*, *Welcome to Dubrovnik*.

Uzeti u ruke i listati pojedine novine i uroniti u neka stara vremena zaista je neprocjenjivo. Ragusina je od velike važnosti za dubrovačku povijest i kulturu, no vrlo malo ljudi zna koje bogatstvo se u njoj krije, stoga je na djelatnicima knjižnice da promiču i na kreativan način predstavljaju građu zbirke svoji sadašnjim i budućim korisnicima.

⁴² Ovaj časopis mijenjao je svoje ime tijekom godine: *Anali Historijskog instituta u Dubrovniku* (1952. – 1970.); *Anali Historijskog odjela Centra za znanstveni rad Jugoslavenske akademije u Dubrovniku* (1976. – 1978.); *Anali Zavoda za povijesne znanosti Istraživačkog centra Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku* (1979. – 1987.); *Anali Zavoda za povijesne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Dubrovniku* (1988. – 1990.).

4. Foji od pazara

Unutar Zbirke periodike *Ragusina* niz je vrijednih serijskih publikacija, no neke se izdvajaju svojom vrijednošću i jedinstvenošću. Prvenstveno su to *Foji od pazara*, iznimno vrijedne novine koje ćemo zasebno obraditi u narednom poglavlju.

Slika 4.: Naslovi *Foji od pazara*

Jedinstvena zbirka u fondu Znanstvene knjižnice zasigurno su brojne satiričke novine koje još nazivamo i *Fojima od pazara*. *Foji*⁴³ od *pazara* poznati su i pod nazivom *Karnevalske* (humorističke) *novine* te su zanimljiv primjer političkih novina i onodobne aktualne satire. Izdavanje karnevalskih novina u Dubrovniku počinje još prije Prvog svjetskog rata, početkom stoljeća⁴⁴, a Dubrovčani su vrlo brzo nakon rata htjeli nastaviti tradiciju njihova izdavanja. Te, karakterom isključivo šaljive novine, svake su godine mijenjale ime. Kako su objavljivali provokativne tekstove i ilustracije te satirične natpise pojedine novine bile su na meti cenzure te su zabranjeni i/ili zaplijenjeni, a bilo je i sudskih procesa. Privodile bi se osobe koje su u listu navedene kao glavni urednici⁴⁵, no one nisu sudjelovale u stvaranju lista,⁴⁶ već su stvarni urednici bili drugi, nepotpisani ljudi.

⁴³ Novine

⁴⁴ Prvi su: *Brenculja* (1901.) i *Prndelj* (1901.).

⁴⁵ Također u listu *Morski jež* iz 1925. godine možemo naći tko je bio odgovorni urednik: „Odgovorni urednik: Pero Pupator.“ *Morski jež*, 1 (1925), str.8.

Foji od pazara izlaze na temu Dubrovnika od 1901. do 1941. godine. U ovim novinama zabilježeno je karnevalsko vrijeme u Dubrovniku tijekom cijelog dvadesetog stoljeća. *Foji* su od samih početaka provokativni, zadirkuju, prepuni su lakrdija, pogrda, rugalica te u isto vrijeme informiraju i izruguju tadašnje sveopće stanje u gradu. Bilo je i reklamnih obavijesti koje su vjerojatno i sponzorirale izlazak novina⁴⁷. Izlazili su u vrijeme poklada i u vrijeme Feste svetoga Vlaha, ali i u vrijeme Uskrsa⁴⁸ te povodom nekih bitnih događanja.

Prva dvije novine, *Brenculja*⁴⁹ i *Prndelj*⁵⁰, izlaze u ljeto 1901. godine, dok ostale novine izlaze krajem siječnja ili početkom veljače, za vrijeme proslave Feste sv. Vlaha ili poklada⁵¹. Svake godine novine bi imale originalne, provokativne, šaljive naslove i podnaslove, a podaci u impresumu⁵², kao i tekstovi, odišu dubrovačkim govorom i humorom. Izdavači su davali novinama šaljive, originalne naslove i nastojali su da budu novi, dotad neupotrebljeni, ali se događalo da su se neki nazivi ipak ponovili.

U listu *Prculin* iz 1910. Lumer prvi i ultimi, navedeni su urednici: „Editori i redaturi bez rasponsabilitati: Peckalo i Štipalo.“

⁴⁶ Postojao je dogovor između stvarnih urednika i onih potpisanih, obično za sitne novce i/ili podmirenje računa u kavani.

⁴⁷ Urban, M. *Priča gospođe Mirjane o traženju i nalasku, obradi i čuvanju naših karnevalskih novina*. 2020.

URL:https://issuu.com/dulist.hr/docs/dulist_446. (26.5.2021.).

⁴⁸ Zanimljivo je kako je zapisano u *fojima Osinjak*: „Lumer: Drugi. Godište: Libertati. Izlazi kad mu šune. Abonamenat za grad i predgrađe: 30 solada. Abonamenat za estero ne primamo dok konferenca u Parigju ne stabiliška konfine. Izlazi za uskrenje.“ (List *Osinjak*. 2 (1919.) naslovna strana).

⁴⁹ (i: brencuja) vrsta velike muhe koja u letu zuji, zunzara. (Bojanić, M., Trivunac, R.: Riječnik dubrovačkog govora. Dubrovnik : N.Tolja, 2020., str.131.)

⁵⁰ (i: prndej) vrsta kukca (leptira) koji se zavlači u tkaninu i grize je. (Bojanić, M., Trivunac, R.: Riječnik dubrovačkog govora. Dubrovnik : N.Tolja, 2020., str.131.)

⁵¹ List *Lumin* tiskan je u *Srpskoj štampariji*, a ovako je zapisano u listu: „Broj siti. Dubrovnik prid veče 1919. Godište od primirja. Naklada društva „Ne boj se!“ Odgovorni urednik: Besposličar“. Labara „izlazi per forca. Lumer: ovoga karnevala. Godina: ultimi dan karnevala 1919.“ (List *Lumin*. 1 (1919), naslovna stranica).

⁵² List *Prculin*, 1 (1910), naslovna strana. Izašao je jedan broj „prvi i ultimi.“ Podnaslov je „Folj za Pazar – Organ partita ne boj se.“ Godište: „Nije skladno pitat. Dubrovnik, (Epidauro) 28. Đenera, 1910. Edituri i redaturi bez rasponsabilitati Peckalo i Štipalo. Redacijon i adminitracijon u kući bez vrata. Svaki lumer kosta 10 solada u gotovu. Izdaje se u 10 milijarda eksemplara.“

Kada krenete čitati *Foje*, doznat ćete kako urednici ismijavaju tadašnju vlast, različite događaje, osobe i situacije. Tako voditeljica Znanstvene knjižnice Dubrovnik Paula Raguz ističe: „Vrlo često pripadnici različitih političkih opcija ismijavaju jedni druge, pišu se šale o poznatim Dubrovčanima i događajima, a cenzura i zapljena nisu bile strane”⁵³.

U Zbirci periodike *Ragusina* čuvaju se i pojedine cenzurirane novine, saznajemo od Raguz: „Tako je, na primjer, list *Crvena jaja* zbog svoje naslovne fotografije koja bi i dandanas ponegdje izazvala zgražanje bio zaplijenjen odnosno sekvestran, pa su izdavači već sljedeći dan objavili sekvestrana *Crvena jaja* s najavom da će drugo izdanje izaći sutradan”⁵⁴.

Zanimljivo je da su Dubrovčani inzistirali da pojedine novine izlaze i izvan Dubrovnika. Spomenut ćemo takve dvije novine *Buža* i *Špijerlica*, koja su izašla u Sarajevu, a evo i primjera šaljivih podataka iz impresuma na foju:

Redacijon: na snijegu.

Prec: ko da više.

Godište: gladno.

*Lumer: teribili.*⁵⁵

Osim ovih novina koje su izašle u Sarajevu, kao primjer navest ćemo i novine *Tovar* koje su izašle u Zagrebu 15. prosinca 1939. godine s podnaslovom *Foj pazara, smijeha i satire*. Podatci su mu također bili vrlo maštoviti:

⁵³Raguz, P. *Karnevalski listovi nezamjenjiv su izvor podataka o mnogim Dubrovčanima i događajima, a donose i autentični dubrovački govor i humor*. 16.2.2021.

URL.https://dubrovački.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/paula-raguz-karnevalski-listovi-nezamjenjiv-su-izvor-podataka-o-mnogim-dubrovčanima-i-događajima-a-donose-i-autenticni-dubrovački-govor-1078132?fbclid=IwAR3xwL7KCPRX_OkyKut5u7F7RjJNM3jwLUn4bl_2OgixgNW8bqk1ueBjXM
(15.7.2021)

⁵⁴Raguz, P. *Karnevalski listovi nezamjenjiv su izvor podataka o mnogim Dubrovčanima i događajima, a donose i autentični dubrovački govor i humor*. 16.2.2021.

URL.https://dubrovački.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/paula-raguz-karnevalski-listovi-nezamjenjiv-su-izvor-podataka-o-mnogim-dubrovčanima-i-događajima-a-donose-i-autenticni-dubrovački-govor-1078132?fbclid=IwAR3xwL7KCPRX_OkyKut5u7F7RjJNM3jwLUn4bl_2OgixgNW8bqk1ueBjXM
(15.7.2021.)

⁵⁵ *Buža*, 1928., Sarajevo

Lumer: libri.

Godište: libertati.

*Redacion: Trešnjevka, Porporela.*⁵⁶

Osim u Sarajevu i Zagrebu *Foji od pazara* tiskali su se i u Splitu, New Yorku, San Franciscu te ostalim gradovima.

Karnevalske su novine politička satira onodobnog vremena i vrlo su zanimljiva i rijetka zbirka koja se nalazi u Znanstvenoj knjižnici Dubrovnik. Budući su iznimno rijetke i vrlo zanimljive korisnicima, knjižničari Znanstvene knjižnice odlučili su ove novine i digitalizirati. Tako da su skoro svi njihovi naslovi koji su izlazili do 1941. godine digitalizirani⁵⁷ te se mogu listati na digitalnom repozitoriju ZDUR preko mrežne stranice Dubrovačkih knjižnica.

Karnevalske su novine od velike kulturološke i povijesne vrijednosti ne samo zato što svjedoče o prilikama i osobama određenog razdoblja života u Dubrovniku, već i zbog toga što se u njima pisalo starodubrovačkim govorom, koji danas više nitko skoro ni ne govori niti piše te na taj način oni bivaju vrijedno vrelo za poučavanje tog jezika: „Upravo činjenica da su karnevalski listovi jedina vrsta neknjiževne tiskovine gdje možete naći zapisan autentični, živi dubrovački govor, čine ovu zbirku nezamjenjivom⁵⁸.”

U sljedećem dijelu navest ću sve naslove, njih devedeset i četiri, koji se čuvaju u Zbirci periodike *Ragusina* s godinama izlaska foja.

Jež (1920. – 1934.), Lupar (1936.), Lupar (1936.), Brenculja (1901.), Prndelj (1901.), Labara (1904.), Klempešalo (1906.), Zvrčoka (1906.), Tamburin (1908.), Bumba (1909.), Kate luda (1910.), Prculin (1910.), Skandalet (1911.), Skurin (1911.), Frusta (1912.), Kundurica (1912.), Lukjerner (1912.), Kundurica (1913.), Golub (1919.), Komar (1919.), Labara (1919.), Lumin (1919.), Osinjak (1919.), Šilo (1919.), Škrpiun (1919.), Jež (1920.), Kokot

⁵⁶ *Tovar*, 1939., Zagreb

⁵⁷ Nedigitalizirane naslove nalaze se na stranici 23.

⁵⁸ Raguz, P. *Karnevalski listovi nezamjenjiv su izvor podataka o mnogim Dubrovčanima i događajima, a donose i autentični dubrovački govor i humor.* 16.2.2021.

URL: https://dubrovački.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/paula-raguz-karnevalski-listovi-nezamjenjiv-su-izvor-podataka-o-mnogim-dubrovčanima-i-događajima-a-donose-i-autenticni-dubrovački-govor-1078132?fbclid=IwAR3xwL7KCPRX_OkyKut5u7F7RjJNM3jbwLUn4bl_2OgjxgNW8bqk1ueBjXM (15.7.2021.)

(1920.), *Pčela* (1920.), *Glorija* (1922.), *Svrlić* (1923.), *Svrlić* (dva broja iz 1934.), *Špijerlica* (1923.), *Utija* (1923.), *Buha* (1924.), *Kanočo* (1925.), *Levanat* (1925.), *Metlica* (1925.), *Morski jež* (1925.), *Poskupac* (1925.), *Crvena jaja*, (1926.), *Sekvestrana – Crvena jaja* (1926.), *Pestelj* (1927.), *Buža* (1928.), *Čep* (1928.), *Čep* (1937.), *Puzdro* (1928.), *Šmigla* (1928.), *Grizlica* (1932.), *Taranta* (1932.), *Feralić* (1933.), *Luganig* (1933.), *Trumbeta* (1933.), *Zvižda* (1933.), *Drnda* (1934.), *Jaje* (1934.), *Karnevalski list* (1934.), *Kriza* (1934.), *Sidelica* (1934.), *Jaje* (1935.), *Kundurica* (1935.), *Labara* (1935.), *Lukjernica* (1935.), *Strašilo* (1935.), *Kolera* (1936.), *Kundurica* (1936.), *Lero* (1936.), *Žuč* (1936.), *Dubrovačke kundurice* (1937.), *Grintavac* (1937.), *Grintavac* (1937.), *Prndej* (1937.), *Sotomarin* (1937.), *Farabut* (1938.), *Prikla* (1938.), *Ultimatum* (1938.), *Zvono* (1938.), *Arlekin* (1939.), *Kačuo* (folj za skladnost 1939.), *Karnevo* (1939.), *Metla* (1939.), *Papagalo* (1939.), *Plitica* (1939.), *Stando* (1939.), *Tovar* (1939.), *Festanjuo* (1940.), *Festanjuo* (1938.), *Festanjuo* (1939.), *Flaflata* (1940.), *Gospar* (1940.), *Levatin* (1940.), *Oriđino* (1940.), *Pinjata* (1940.), *Ešala* (1941.), *Buža* (1928.), *Pestelj* (1927.).

Potrebno se osvrnuti na nove *foje* koji nastavljaju tradiciju starih, a javljaju se u drugoj polovici dvadesetog stoljeća, a izdaju ih razne dubrovačke karnevalske udruge, pojedinci ili Turistička zajednica, a to su već naslovi *Veljun* (1961.), *Bokun larda* (1981.), *Župski karneval* (1981.; 1998.; 2005.; 2006.), *Dubrovačka vještica* (1985.), *Ljubo* (1984.), *Zrno kafe* (1982.), *Bruškin* (1962.; 1964.), *Maškarica* (1977.).

Dok se stari *foji* mogu pregledati na digitalnom repozitoriju ZDUR, nove novine, njih oko petnaest naslova, mogu se čitati u čitaonici Znanstvene knjižnice. Izdane karnevalske novine od 1941. pa do danas nisu digitalizirane zbog poštivanja autorskih prava (kao uostalom i ostale serijske publikacije iz *Ragusine*).

4.2 Bibliografija *Foja od pazara*

Bibliografija *Foja od pazara* donosi cjeloviti bibliografski opis svih karnevalskih novina koje se nalaze u Zbirci periodike *Ragusina*. Poredani su abecedno prema naslovu. Same novine i njihov sadržaj opisane su u ranijem poglavlju. Bibliografija je rađena prema

pravilima međunarodnog standarda bibliografskog opisa⁵⁹. Ove karnevalske novine izabrala sam zbog njihove zanimljivosti, originalnosti te jer su dragocijen prikaz starog dubrovačkog govora i satire.

Bibliografija donosi glavne informacije o pojedinoj novini. Ispod *stvarnog naslova* novina, prema pravilima izrade bibliografskog opisa, slijede skupine: *podnaslov, podatak odgovornosti, podatak o izdanju, broježani podaci, mjesto izdavanja, nakladnik, godina izdavanja, mjesto tiskanja, tiskar*. U napomenama su napisani šaljivi, satirični podatci koji se tiču učestalosti izlaženja i/ili podataka o uredniku i izdanju, a koji su vjerodostojno prepisani sa samih novina. Naime, kako je riječ o satiričnim i izmišljenim podacima, nisu pisani u sam opis, već u napomenu. Pojedini naslovi karnevalskih novina imali su više izdanja, ali je svaki od njih popisan zasebno zbog različitih šaljivih podataka koji ih karakteriziraju dok su poneki istomeni naslovi napisani u zajedničkoj bibliografiji jer su im podatci potpuno idenetični.

BIBLIOGRAFIJA

1. ARLEKIN

Arlekin / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1939. – Dubrovnik : [s. n.], 1939 (Split : Novo doba)

Ultimi dan od Karnevala 1939.

2. BRENCULJA

Brenculja : folj za Pazar. – [1901]. – Dubrovnik : [s. n., 1901] (Dubrovnik : Tipografija D. Pretnera)

Izlazi gje je toka. – Godište: kako komu rodi, lumer: uniki. – Redatur responsabili: Čmar u riparacijoni. – Redacijon i adminitracijon u uskon ulici. – Štampian makinom od salama.

⁵⁹ ISBD(CR) : Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe : prerađeno izdanje ISBD(S)-a: Međunarodnoga standardnoga bibliografskog opisa serijskih publikacija. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005.

3. BUHA

Buha / responsabili redatur Pero Pupator. – 1924. – Dubrovnik : Buha, 1924 (Dubrovnik : Hrvatska tiskovna zadruga Gruž, r. z. s. o. j.)

Izlazi: iz štampe, Dubrovnik, setemana Neptunove feste. – Godište: kongresa, broj: šimi.
– Motto: Virim te kroz bužu...

4. BUMBA

Bumba. – 18. (5.) Februara 1901. – Dubrovnik : Srpska Dubrovačka Štamparija Dr. M. Gracića i dr., 1901 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka Štamparija Dr. M. Gracića i dr.)

Godina: mutna, broj: ultimi. – Responsabili redatur: On. – Štamparija: Naša.

5. BUŽA

Buža / [odgovorni urednik Antun Arnsutić]. – 1928. – Sarajevo : Dubrovačka Kolonija, 1928 (Sarajevo : Obod)

Godište: bez Kneza, lumer: profumani. – Redacijon i administracijon u oficiju.

6. CRVENA JAJA

Crvena jaja : humorističko - satirički list sa karikaturama / [odgovorni urednik Jaša N. Miloslavić]. – [1926]. – Dubrovnik : J. N. Miloslavić, [1926] (Dubrovnik : Štamparija Jadran M. Göszl)

Numer uniki. – Setemana crvenih jaja.

7. ČEP

Čep : folj za skladnost i kulturnu njegu / [odgovorni urednik Tripko Budnić]. – 1928. – Dubrovnik : [s. n.], 1928 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Dubrovnik, na Gloriju 1928. – Godina: širokih grlića, lumer: kako komu služi. – Motto: u svaku bužu ... čep. – Štamparija: Pritiské.

8. ČEP

Čep : folj za skladnost i kulturnu njegu : (copyright by Jež) / [odgovorni urednik Tripko Budnić]. – 1937. – Dubrovnik : [s. n.], 1937 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Pljesnavac u karnevalu 1937. – Godina širokih grlića, lumer kako komu služi. – Motto: u svaku bužu ... čep. – Štamparija: Pritiské.

9. ČEP

Čep : folj za skladnost i kulturnu njegu : (copyright by Jež) / [responsabili i redatur Marko Jurinić]. – 1937. – Dubrovnik : T. Budnić, 1937 (Šibenik : E. Vitaliani i Sin)

Pljesnavac u karnevalu 1937. – Godina: širokih grlića, lumer: kako komu služi. – Motto: u svaku bužu ... čep.

10. DRNDA

Drnda / [vlasnik i odgovorni urednik Frano Barbarić]. – 1934. – Dubrovnik : F. Barbarić, 1934 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Na Kandeloru 1934. godine. – Godina: super krize, lumer [broj] 0006.

9. DUBROVAČKE KUNDURICE

Dubrovačke kundurice / [odgovorni urednik Frano Barbarić]. – 9 Đenara 1937. – Dubrovnik : [s. n.], 1937 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Godište karnevalsko, lumer prvi.

11. EŠALA

Ešala : (ratno izdanje Pinjate) / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1941. – Dubrovnik : [s. n.], 1941 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Dubrovnik, o sv. Vlahu 1941. – Godište od gvere, lumer od rezerve.

12. FARABUT

Farabut : foj pazara, smijeha i satire / [odgovorni urednik Palmiro Barišić]. – 26 febrara 1938. – Dubrovnik : Palmiro Barišić, 1938 (Dubrovnik : Dubrovačke Hrvatske tiskare)

Godište prvo i ultimo, lumer 0.

13. FERALIĆ

Feralić : / [odgovorni urednik Antun M. Brangjolica detto Kinez]. – 1933. – Dubrovnik : [s. n.], 1933 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Izlazi: za sad jedamput a ako rebuška još koji put. – Godina krize! (kako za koga). – Redacijon: po feralima.

14. FESTANJUO

Festanjuo : folj od pazara / [vlasnik i odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1938. – Dubrovnik : S. Previšić, 1938 (Split : Novo Doba)

Dubrovnik o svetom Vlahu 1938.

15. FESTANJUO

Festanjuo : foj od pazara / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1939. – Dubrovnik : [s. n.], 1939 (Split : Novo Doba)

Dubrovnik o svetom Vlahu 1939.

16. FESTANJUO

Festanjuo : foj od pazara / [odgovorni urednik Nikša Arkulin]. – 1940. – Dubrovnik : [s. n.], 1940 (Split : Hrvatska narodna tiskara S. Vidović)

Dubrovnik o svetom Vlahu 1940.

17. FLAFLATA

Flaflata : foj pazara-smijeha-satire / [odgovorni urednik Ivo Rozner]. – 16 marča, 1940. – Dubrovnik : I. Rozner, 1940 (Dubrovnik : Dubr. Hrvat. Tiskara)

18. FRUSTA

Frusta. – 1912. – Dubrovnik : [s. n.], 1912.

Izlazi kad jon šune. – Godina: ova, lumer: 1. – Redatur: brez skule. – Štamparija na makinu.

19. GLORIJA!

Glorija! / [responsabila redateljica Josipa Pavlović]. – 1922. – Dubrovnik : [s. n.], 1922 (Dubrovnik : Štamparija De Giulli i dr.)

Izlazi kad zaklempesaju zvona za despet muškijem. – Godina: alterano, lumer: esaltani. – Moto: Bog je prvo stvorio hudobu pa onda vraga.

20. GOLUB

Golub / [responsabili redatur Toni Salvezani]. – 1919. – Dubrovnik : [s. n.], 1919 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka Štamparija)

Izišo iz gjinazija s Ploča, Dubrovnik na bijelu subotu 1919. – Godište I., lumer Uskrsni. – Redacijon i aministracion može se nać svaki dan od 9-12 u jutro i 1-12 u pobjed u butizi g. Krista.

21. GOSPAR LAMBRO

Gospar Lambro : foj od pazara / [odgovorni urednik Niko Arkulin]. – 1940. – Dubrovnik : [s. n.], 1940 (Split : Hrvatska narodna tiskara S. Vidovića)

22. GRINTAVAC

Grintavac / [odgovorni urednik Đuro Zakarija]. – God. 1, br. 1-2 (1937). – Dubrovnik : odbor Grintavca, 1937 (Split : Hrvatska narodna tiskara S. Vidović)

Dubrovnik, o Uskrsenju 1937 ; Dubrovnik, 5 mađa 1937.

23. GRIZLICA

Grizlica / [odgovorni urednik Pero Pupator]. – 1932. – Dubrovnik : [s. n.], 1932 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Na Gloriju 1932. – Numer uniki.

24. JAJE!

Jaje! : foj pazara i smijeha / [odgovorni urednik Jozo Lastrić]. – [1936]. – Dubrovnik : Odbor, [1936] (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Motto: psi laju po gradu, a karavana putuje dalje.

25. JAJE

Jaje : foj od pazara i smijeha / [odgovorni urednik Ivica Jurković]. – [1936]. – Dubrovnik : Odbor, [1936] (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska tiskara)

Godište mučaka , lumer subote Karnevala.

26. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama. – [odgovorni urednik Niko Pazin]. – God. 1, br. 1 (30. oktobra 1920). – Dubrovnik : Odbor Ježa, 1920 (Mostar : Pacher i Kisić)

Izlazi jedanput na mjesec. – Pokusni broj.

27. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama. – [odgovorni urednik Niko Pazin]. – God. 1, br. 2 (8. februara 1921). – Dubrovnik : Odbor Ježa, 1921 (Mostar : Pacher i Kisić)

Izlazi jedanput na mjesec.

28. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama / odgovorni urednik Niko Pazin. – God. 2, br. 1-2 (1921). – Dubrovnik : Porfirije Porfirić Anonimus, 1921 (Dubrovnik : Štamparija de Giulli i dr.)

Izlazi jedanput na mjesec, 2. oktobra ; 19. Novembra. – Serija II. – Moto: Ni po babu ni po stričevima.

29. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama / odgovorni urednik Niko Pazin. – God. 2, br. 3-6 (1921). – Dubrovnik : Porfirije Porfirić – Anonimus, 1921 (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska tiskara)

Izlazi jedanput na mjesec, 26. Marta ; 1. Maja ; 12. Juna ; 31. Jula. – Motto: Ni po babu ni po stričevima.

30. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama / odgovorni urednik Niko Pazin. – God. 3, br. 3-5 (1922). – Dubrovnik : Porfirije Porfirić – Anonimus, 1922.

Izlazi jedanput na mjesec, 14. Januara ; 2. Februara. – Serija II. – Motto: Ni po babu ni po stričevima.

31. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama / redatur Pero Pupator. – God. 4, br. 6 (3. Februara 1923). – Dubrovnik : M. Balarin, 1923.

Izlazi jedanput na mjesec. – Serija II. – Motto: Ni po babu ni po stričevima.

32. JEŽ

Jež : humorističko - satirički list sa karikaturama / [odgovorni urednik Rudolf Mijan]. – God. 4 (27. Juna 1923). – Dubrovnik : Odbor Ježa, (Mostar : Hrvatska tiskara F. P.) 1923.

Izlazi jedanput na mjesec. – Broj ultimi. – Motto: Ni po babu ni po stričevima.

33. JEŽ

Jež : foj za svakoga od Kleka do Sutorine / [odgovorni urednik Pero Šišina, cíceron]. – br. 1 (1934). – Dubrovnik : [s. n.], 1934 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Na svetog Vlaha 1934. – Godište: praznoga takujina. – Redacion: u buži, aministracion : ispod tavalina. – Štamparija: skupa.

34. JEŽ

Jež : foj za svakoga od Kleka do Sutorine / [odgovorni urednik Jaša Miloslavić]. – br. 2 (1934). – Dubrovnik : [s. n.], 1934 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Na Uskrsenje 1934. – Godište: praznoga takujina. – Redacion: u buži, aministracion : ispod tavalina. – Štamparija: skupa.

35. KAČUO

Kačuo : foj za skladnost i kulturnu njegu : (copyright by Jež) / [odgovorni urednik Krsto B. Dančujović]. – 1939. – Kotor : [s. n.], 1939 (Kotor : Bokeška štamparija)

Pjesnavac na po Krizme 1939. – Godina: političkog previranja. – Štamp.: na trepiljima. – Motto: Da je električitat isto što imbečilitat Dubrovnik bi bio ćentrala Europe.

36. KANOČO

Kanočo : / [responsabili redatur Piero Pupator]. – 31. Đenara 1925. – Dubrovnik : [s . n.], 1925 (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska Tiskara)

Godina disperana, lumer spećali. – Responsabili redatur: skrio se ozada.

37. KARNEVALSKI LIST

Karnevalski list / [odgovorni urednik Ivo Šišević]. – God. 1, br. 1-4 (1934). – Dubrovnik : [s. n], 1934 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Izlazi za vrijeme Karnevala, Dubrovnik, 13 siječnja 1934 ; Dubrovnik, 20 siječnja 1934 ; Dubrovnik, 27. siječnja 1934. ; Dubrovnik, 13 veljače 1934 godine.

38. KARNEVO

Karnevo / [urednik Ivica Jurković]. – 1939. – Dubrovnik : I. Jurković, 1939 (Dubrovnik : Dubrov. Hrvat. Tissare)

Dubrovnik uoči doćeka Princa. – Numer ultimi.

39. KATE LUDA

Kate luda. – izv. izd. – [1910]. – Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija, [1910] (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija)

Izlazi za despet. – Godina: ne buđi kuriozan, broj: repati. – Responsabili redatur: Mali. – Štamparija: srskog partita.

40. KLEMPESALO

Klempesalo. – 11. Februara 1906 . – Dubrovnik : [S. l.], 1906 (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska tiskara)

Izlazi u Dubrovniku u maćjem mjesecu. – Redatur: Peckalo.

41. KOKOT

Kokot / [responsabili redatur Jovo Sušić]. – 10. Setembra 1920. – Dubrovnik : [s. n.], 1920 [Dubrovnik : Srpska štamparija]

Izlazi iz kapunare. – Godina: Rusa, lumer: spećali.

*U zbirci se čuva i cenzurirani broj ovog *foja*.

42. KOLERA

Kolera / [odgovorni urednik Stijepo Previčić]. – God. 36, br. 1 (oktobra 1936). – Dubrovnik : [s. n.], 1936 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Dubrovnik, oktobra 1936.

43. KOMAR

Komar / [responsabili redatur Zvonko Komar]. – u Gjeneru 1919. – Dubrovnik : Societati inseta, 1919 (Dubrovnik : Srpska štamparija)

God. ljenčarenja, lumer: što prosegviškava.

44. KRIZA

Kriza / [odgovorni urednik Franjo Barbarić]. – 10. Febrara [1934]. – Dubrovnik : F. Barbarić, [1934] (Dubrovnik : Jugoslavenka štamparija)

45. KUNDURICA

Kundurica : foj za zakinut / odgovorni urednik. – 14. gjenera 1912. – Dubrovnik : Štamparija de Giulli i dr., 1912 (Dubrovnik : Štamparija de Giulli i dr.)

Izlazi ujutro u spenzu. – Godište: praznoga takujina, lumer: od Morbina. – Responsabili readtur: Jezičina, Redacijon: pri kupici rozolina, aministracijon: ispod tavolina. – Štamparija: na ulje. – Prec – kako komu – prec.

46. KUNDURICA

Kundurica. – 3. Agosta 1913. – Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija, 1913
(Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija)

Izlazi danas na Brsajama. – Godište brez jeta, lumer unjuli. – Responasabili redatur: za ovi lumer niko. – Uregjiva: Akademija Dangubnijeh.

47. KUNDURICA

Kundurica / [odgovorni urednik Frano Barbarić]. – 1935. – Dubrovnik : F. Barbarić, 1935
(Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Kandelora 1935. – Redacion po svim grackim kantunima.

48. KUNDURICA

Kundurica : foj od pazara i smijeha / [odgovorni urednik Frano Barbarić]. – 1936. –
Dubrovnik : [s. n.], 1936 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Numero 1.

49. LABARA

Labara : gazeta kontra muškijem. – 23 Đenara 1904. – Dubrovnik : [s. n.], 1904
(Dubrovnik : Dubrovačka štamparija A. Pasarića)

Izlazi za despet. – Godište: nije skladno pitat, lumer: koji će vam polojit poluge. –
Responsabila: Opinion publika. – Štampa: u kreditu.

50. LABARA

Labara / [responsabili redatur Toni Salvesani]. – 1919. – Dubrovnik : [s. n.], 1919
(Dubrovnik : Srpska Dubrovačka Štamparija)

Izlazi per forca, ultimi dan karnevala 1919. – Godina bez maškara, lumer: ultimi ovog karnevala.

51. LABARA

Labara / [odgovorni urednik Frano Barbarić]. – 1935. – Dubrovnik : [s. n.], 1935 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Izlazi jedanput na jesec, ultimi karnevala 1935. – Redacijon na Penaturu.

52. LERO

Lero / [odgovorni urednik Antun Ikovac]. – 1936. – Dubrovnik : F. Medo, 1936 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Karnevo 1936. – Godna: stezanja kajiša, numer: sičijavi.

53. LEVATIN

Levatin / [odgovorni urednik Mato Didovic]. – 11. Aprila 1925. – Dubrovnik : [s. n.], 1925 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Pljesnivac, 11. Aprila 1925. – Godina: stitikece, lumer: da ga očutu. Dretur: Filomena Pelerossi. – Moto: „Ridentem dicere verum...“.

54. LEVATIN

Levatin : folj za skladnost, kulturnu njegu i pomaganje bližnjemu : (copyright by Jež) / [odgovorni urednik Vojislav Čejović]. – 1940. – Dubrovnik : [s. n.], 1940 (Kotor : Bokeška štamparija)

Na gloriyu 1940. – Godina: Stitikece, lumer: da ga očutu.

55. LUGANIG

Luganig / [odgovorni urednik Mladen Medini]. – 1933. – Dubrovnik : [s. n.], 1933 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Izlazi jedamput za vazda, zadnji dan karnevala 33. – Godina: razvjenčavanja. – Redakcija: na penaturu.

56. LUKJERNAR

Lukjernar. – 17. februara 1912. – Dubrovnik : Srpska Dubrovačka Štamparija, 1912 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka Štamparija)

Izlazi ispod skala. – Godina: skupa, lumer: gladni. – Responsabili redatur: na skupštini. – Štamparija na rotu.

57. LUKJERNICA

Lukjernica / [odgovorni urednik Frano Barbarić]. – 1935. – Dubrovnik : F. Barbarić, 1935 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Pri podne 1935. – Redacijon po svim grckim kantunima.

58. LUMIN

Lumin : svijetli samo kad nema letrike, da pronagje sve što se skriva u amorima, afarima i ost. / [odgovorni urednik Besposličar]. – 1919. – Dubrovnik : Neboj se!, 1919 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija)

Dubrovnik, prid veče 1919. – Godište od primirja, broj siti.

59. LUPAR

Lupar / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1936. – Dubrovnik : Odbor, 1919 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Dubrovnik o svetom Vlahu 1936 ; Dubrovnik, ultimi Karnevala 1936. – Godište: priljepljivanja, broj: početni ; broj: drugi.

60. METLA

Metla / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1939. – Dubrovnik : [s. n.], 1939 (Split : Novo doba)

Na Gloriju 1939.

61. METLICA

Metlica : organ društva za dricanje Dubrovnika / redatur Pero Pupator. – 1925. – Dubrovnik : [s. n.], 1925 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Pjesnavac 2. Februara 1925. – Godina: Smrada, lumer: koradozi. – Redatur: Pero Pupator, direktur: Ljubica Kerčević. – Motto: „Ridentem dicere verum...“.

62. MORSKI JEŽ

Morski jež : humorističko – satirički list sa karikaturama / [odgovorni urednik Pero Pupator]. – God. 1, br. 1 (23. Augusta 1925). – Dubrovnik : P. Pupator, 1925 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

63. ORIDINO

Oriđino : foj pazara, smijeha i satire / [odgovorni urednik Ljubo Domešić]. – 1940. – Dubrovnik : Lj. Domešić, 1940 (Dubrovčka Hrvatska tiskara)

Dubrovnik o Sv. Vlahu 1940.

64. OSINJAK

Osinjak / [responsabili redatur Gjorgjo Vuletić]. – 1. Febrara 1919. – (Dubrovnik : Štamparija de Guilli i dr.)

Izlazi za festu sv. Vlaha. – Godina: Libertati, lumer: iza gvere.

65. OSINJAK

Osinjak / [responsabili redatur Gjorgjo Vuletić]. – 17. Aprila 1919. – Dubrovnik : [s. n.], 1919 (Dubrovnik : Štamparija de Guilli i dr.)

Osinjak izlazi kad mu šune. Izlazi za Uskrsenje. – Godište: Libertati, lumer: drugi.

66. PAPAGALO

Papagalo : foj pazara i smijeha / [urednik Ivica Jurković]. – 21. Đenera 1939. – Dubrovnik : I. Jurković, 1939 (Dubrovnik : Dubrov. Hrvat. Tissare)

Numer: 1.

67. PČELA

Pčela : van vanstranački list / [odgovorni urednik Antun Salvezani]. – 18. novembra 1920. – Dubrovnik : Odbor, 1920 (Dubrovnik : Štamparija de Giulli i dr.)

Izlazi: danaske. – Godište od Elecijoni, numer: koliko se može. – Redacijon: sekreta, administracijon: isto.

68. PESTELJ

Pestelj / [odgovorni urednik Dr. A. Perušin]. – 1297. [i. e. 1927]. – Sarajevo : Dubrovačka kolonija, 1297 [i. e. 1927] (Sarajevo : Obod)

Godište: mankance od Solada i sprita, lumer: bez Fote. – Redacion i administracion: Ispod prove.

69. PINJATA

Pinjata : foj od pazara / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1940. – Dubrovnik : [s. n.], 1940 (Split : Novo doba)

Dubrovnik o Uskrsenju 1940.

70. PLITICA

Plitica / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1939. – Dubrovnik : [s. n.], 1939 (Split : Novo doba)

O Uskrsenju 1939.

71. POSKUPAC

Poskupac / [res. redatur Pero Pupator]. – 24. Februara 1925. – Dubrovnik : [s. n.], 1925 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Godište: Elicioni, lumer: §, mjesec: mačji. – Redatur: P. P. dođi me nađi, redacion: u kamari.

72. PRCULIN

Prculin : foj za Pazar : organ partita ne boj se. – 26. Đenera 1910. – Dubrovnik : Hrv. Opć. Glazbe, 1910 (Dubrovnik : Štamparija deGuilli idr.)

Godište: Nije skladno pitat, lumer prvi i ultimi. – Edituri i redaturi bez responsabilitati Peckalo i Štipalo, redacijon i aministracijon u kući bez vrata.

73. PRIKLA

Prikla : foj od pazara 1938 / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1938. – Dubrovnik : S. Previšić, 1938 (Split : Novo doba)

Ultimi od karnevala.

74. PRNDEJ

Prndej / responsabili redatur Ivo Rajković. – 1937. – Dubrovnik : [s. n.], 1937 (Split : Hrvatska narodna tiskara Stjepan Vidović)

Dubrovnik, o sv. Vlahu 1937. – Godište: sfogavanja, broj: prvi i ultimi, mjesec: o mačaka, setemana: od finimenta.

75. PRNDELJ

Prndelj : folj za svašta. – 25 Agosta 1901. – Dubrovnik : [s. n.], 1901 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija A. Pasarića)

Izlazi kad mu šune. – Godište: kako rodi, lumer: izvan abonamenta. – Responsabili redatur: nema ga, redakcion i aministracijon: u konfuzioni. – Štamparija na makinu.

76. PUZDRO

Puzdro / [odgovorni urednik Pero Pupator]. – 16. Februara 1928. – Dubrovnik : [s. n.], 1928 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Godište: Blok-boton, lumer: od okazioni. – Redacion: u butizi.

77. SEKVESTRANA CRVENA JAJA

Sekvestrana Crvena jaja / odgovorni urednik Jaša N. Miloslavić. – [1926]. – Dubrovnik : J. N. Miloslavić, 1926 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

78. SIDELICA

Sidelica / [odgovorni urednik Karlo Mandrak]. – 27. Gjenara 1934. – Dubrovnik : K. Mandrak, 1934 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Lumer po svijen gustima.

79. SKANDALET

Skandalet. – 23. februara 1911. – Dubrovnik : Srpska Dubrvačka štamparija Dr. M. Gracića i dr., 1911 (Dubrovnik : Srpska Dubrvačka štamparija Dr. M. Gracića i dr.)

Izlazi iz skuta. – Godina: gladna, lumer: siti. – Responsabili redatur: Na viagju. – Brzotisak iza Gospe.

80. ŠILO

Šilo / [odgovorni urednik Antun Salvesani]. – 18. Aprila 1919. – Dubrovnik : A. Salvesani, 1919 (Dubrovnik : Štamparija De Giulli i drug)

Izlazi kad se čuti od volje. – Godište: Od dađda, lumer: kad se pengaju jaja.

81. SKURIN

Skurin. – 15. Aprila 1911. – Dubrovnik : [s. n.], 1911 (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska Tiskara)

Izlazi kad mu je potreba. – Godina: ženskih gača, lumer: 606. – Redatur: Crnokruk. – Štamparija na eletriku.

*ovaj *foj* je cenzuriran

82. SOTOMARIN

Sotomarin / [odgovorni urednik Ivo Rajković]. – 1937. – Dubrovnik : [s. n.], 1937 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Izlazi kad mu prituži. Dubrovnik, ultimi đenara 1937. – Godište: tondo, lumer: od šiloka.

83. STANDO

Stando / [urednik Ivica Jurković]. – [1939]. – Dubrovnik : I. Jurković, [1939] (Dubrovnik : Dubrov. Hrvat. Tissare)

Izlazi: za despet Komuni. – Godište: sperance, lumer: karitati. – Redacion: u vili Standala, administracion: ispred Orlanda.

84. STRAŠILO

Strašilo / [odgovorni urednik Karlo Mandrak]. – 16. februara 1935. – Dubrovnik : K. Mandrak, 1935 (Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Lumer po svijem gustima.

85. SVRLIĆ

Svrlić / [responsabili redatur Toni Salvezani]. – 25. jula 1923. – Dubrovnik : [s. n.], 1923
(Dubrovnik : Srpska štamparija)

Izlazi iz škatule vas alteran. – Godište: ombrozo, lumer: 1. – Responsabili redatur: čini
kuru, proprijetario: na Ilinoj glavici.

86. SVRLIĆ

Svrlić / [odgovorni urednik Antun Ikovac]. – 1934. – Dubrovnik : A. Ikovac, 1934
(Dubrovnik : Jugoslaveska štamparija)

Ultimi Karnevala 1934. – Godina: prosperitati, broj: od finalmenta.

87. ŠKRPIUN

Škrpiun / [responsabili redatur Mirko Mišković]. – 27. mjeseca sapura [febrara] 1919. –
Dubrovnik : M. Mišković, 1919 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija)

Izlazi iz umidece, kad sunce zapeče; gvai, komu je blizu, ako ga upekne, vas oteče. –
God. Bonavoja, lumer: uniki.

88. ŠMIGLA

Šmigla : humorističko – satirični ilustrovani list / [odgovorni urednik Jaša N. Miloslavić].
– 2. februara 1926. – Dubrovnik : J. N. Miloslavić, 1926 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

89. ŠPIJERLICA

Špijerlica. – 1923. – Sarajevo : Milan Šare ; Antun Arnautić, 1923 (Sarajevo : Hrvatska tiskara d. d.)

U Sarajevu, osvetijem Vlasima 1923. – Godište: gladno, lumer: teribili. – Redacijon: na snijegu.

90. TAMBURIN

Tamburin. – 29. februara 1908. – Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija, 1908 (Dubrovnika : Srpska Dubrovačka štamparija)

Izlazi: prama okazoni. – Godište: prestupno. – Responasabili redatur: šjor Klempesal. – Štamparija u skuru.

91. TARANTA

Taranta / [odgovorni urednik Pero Pupator]. – 3. febrara 1932. – Dubrovnik : [s. n.], 1932 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Numer uniki.

92. TOVAR

Tovar : foj pazara, smijeha i satire / [odgovorni urednik Bogoljub Šket]. – 1939. – Zagreb ; Dubrovnik : P. Barbir, 1939 (Zagreb : S. Kovačić)

Zagreb – Dubrovnik 15. XII. 1939. – Godište Libertati, lumer liberi. – Redacion: Trešnjevka Porporela.

93. TRUMBETA

Trumbeta / [odgovorni urednik Pero Pupator]. – 1933. – Dubrovnik : [s. n.], 1933 (Dubrovnik : Štamaprija Jadran)

Pljesnavac na uskrjenje 1933. – Godina falimenata, lumer gladni.

94. ULTIMATUM

Ultimatum / odgovorni urednik Stijepo Previšić. – 19. novembra 1938. – Dubrovnik : S. Previšić, 1938 (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska tiskara)

Godina: šundravanja, lumer od vota. – Redacijon na Penaturu.

95. UTIJA

Utija / [odgovorni urednik Petar Mojaš]. – 10. febrara 1923. – Dubrovnik : [s. n.], 1923 (Dubrovnik : Srpska štamparija)

Izlazi iz magazina ispod Leverina. – Godište: elecijoni, numer: dikjaracijoni. – Responsabili redatur: u komisijoni, proprijetarijo: za ovi numer niko. – Štamparija bez iluminacijoni.

96. ZVIŽDA

Zvižda / [odgovorni urednik Antun M. Brandolica]. –13. mađa 1933. – Dubrovnik : [s. n.], 1933 (Dubrovnik : Štamparija Jadran)

Izazi jedamput za vazda. – Godina: inkanata. – Redacijon: na Penaturu.

97. ZVONO

Zvono : foj pazara, smijeha i satire / [urednik Palmiro Barešić]. – 26. 3. 1938. – Dubrovnik : P. Barešić, 1938 (Dubrovnik : Dubrovačka Hrvatska tiskara)

Godište pada Austije, lumer ultimi za danas. – Direccion kala Luncijate.

98. ZVRČOKA

Zvrčoka. – 1. Februara 1906. – Dubrovnik : [s. n.], 1906 (Dubrovnik : Srpska Dubrovačka štamparija M. Gracića)

Izlazi kad Pepu salta estro. – Godište zaboravili smo, lumer prvi i ultimi. – Responsabili Serafin, redacion: sekreta, administracion: maškarana. – Štampan per forca.

99. ŽUČ

Žuč / [odgovorni urednik Stijepo Previšić]. – 1936. – Dubrovnik : S. Previšić, 1936
(Dubrovnik : Jugoslavenska štamparija)

Dubrovnik, na uljimi karnevala 1936. – Godina: dizokupacioni, lumer: disperani.

5. Digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice Dubrovnik – ZDUR

Znanstvena knjižnica Dubrovnik ima svoj digitalni repozitorij pod nazivom ZDUR⁶⁰. Na ZDUR platformi postavljene su digitalne spomeničke zbirke, a na njoj se nalaze i pojedini naslovi iz Zbirke periodike *Ragusina*. U daljnjem tekstu u najkraćim crtama bit će opisan proces stvaranja ove platforme te će biti navedena serijska publikacija koja se tamo može listati.

U listopadu 2019. godine započeo je s radom digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice - ZDUR, a dostupan je preko mrežnih stranica Dubrovačkih knjižnica. ZDUR nudi korisnicima mogućnost pristupa digitaliziranim zbirkama putem mrežne stranice Dubrovačkih knjižnica te oni mogu pregledati određene serijske publikacije, knjige iz *Ragusine*, zatim digitaliziranu građu iz Zbirku starih i rijetkih knjiga, Zbirke inkunabula, Zbirke rukopisa te Zbirke korespondencije.

Prvi digitalizacijski projekt u Dubrovačkim knjižnicama započeo je 2008. godine u suradnji s Državnim arhivom u Dubrovniku. Tada su se povezale i okupile dvije zbirke starih novina *Crvena Hrvatska* i *Prava Crvena Hrvatska* koje su poslane u Državni arhiv Zagreb na snimanje. Digitalne snimke dobivene su na CD-u. Godine 2009. snimljena je cijela zbirka Karnevalskih novina, *Foja od pazara*, te 2015. godine otprilike petsto stranica dubrovačkih kolendi iz Zbirke rukopisa kao i novine *Narodna svijest*⁶¹. Do godine 2018. digitalizirana građa obuhvaćala je samo periodiku iz *Ragusine*. Od godine 2018. knjižnica surađuje s platformom Indigo, platformom za digitalni repozitorij. Iskoristile su se već postojeće preslike Zbirki starih novina i Karnevalskih novina, a inkunabule⁶², rukopisi i stare knjige digitalizirani su u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu. Knjižničari Znanstvene knjižnice vanjskim su se uslugama skeniranja na posebnom skeneru koristili samo za kataložne listiće Zbirki starih i rijetkih knjiga pa se na taj način skupilo puno materijala da bi ZDUR mogao početi s radom.

⁶⁰ Kratica za Znanstvena Dubrovnik Repozitorij. Ovaj akronim ZDUR osmisla je ravnateljica Dubrovačkih knjižnica Jelena Bogdanović, a u Dubrovačkoj Republici *zdur* je stari izraz za glasnika.

⁶¹ Raguž, P. Digitalni repozitorij „Zdur“ Znanstvene knjižnice Dubrovačkih knjižnica. // Dubrovački horizonti. 44, 54 (2019), str 141.

⁶² Inkunabule su dostupne u mrežnoj zbirci *Incunabula Croatica* Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

Od kraja 2018. godine ZDUR-u se može pristupiti preko poveznice na mrežnoj stranici www.dkd.hr. Trenutačno se na ZDUR platformi nalazi sljedeće serijske publikacije: *Crvena Hrvatska*, *Prava Crvena Hrvatska*, *Foji od pazara*, koje ćemo pobliže opisati u narednim redcima.

Tjednik *Crvena Hrvatska* počeo je izlaziti 7. veljače 1891. godine. Tijekom godina dolazilo je do promjena u učestalosti izlaženja, glavnog urednika, tiskare, kao i formata. Izdavaatelj i upravitelj prvog broja ovog tjednika bio je Frano Supilo, a odgovorni urednik Frano Kovačević. Uz njih redaju se odgovorni urednici i izdavaatelji: Frano Čaroki, Vlaho Kelez, Milan Marjanović, Ivo De Giulli, Miorad Medini, Antun Šapro i Ivo Arsete. Do broja dvadeset i osam tjednik se tiska u tiskari Dragutina Pretnera, zatim se tiska u Dubrovačkoj hrvatskoj tiskari pa u Srpskoj dubrovačkoj štampariji te do kraja izlaženja u Štampariji de Sttuli. Kao tjednik izlazio je svake subote, a od broja 11 1905. godine svakog četvrtka. Od početka studenog 1906. izlazi dva puta tjedno, srijedom i subotom. Od početka 1913. godine ponovno izlazi samo subotom. Zadnji broj *Crvene Hrvatske* tiskan je 25. srpnja, 1914. godine⁶³.

Prava Crvena Hrvatska, dubrovački tjednik Čiste stranke prava počeo je izlaziti 19. ožujka 1905., a posljednji 706. broj tiskan je 26. listopada, 1918. godine. Ovo je bila jedina publikacija koja je izlazila na dubrovačkom području za vrijeme Prvog svjetskog rata jer ju je izdavala *Dubrovačka hrvatska tiskara*. Novine su izlazile subotom, a odgovorni urednici bili su Vlaho Kelez, Frano Schick i Ivo Birimiša. Na ZDUR-u se može prelistati zbirka od 391. broja.

Novine *Narodna svijest* tiskale su se u *Dubrovačkoj hrvatskoj tiskari* i izlazile su od 1919. do 1941. godine neprekidno između dva svjetska rata. List je izlazio jedanput tjedno. Od početka pa do kraja izlaženja ovog lista zaredilo se nekoliko odgovornih urednika, a oni su bili Niko Fantela, Antun Fle, Vicko Lisičar, Stijepo Kusijanović, Bartul Blašković i Vicko Bjeliš. Na digitalnom repozitoriju ZDUR može se prelistati zbirka od tisuću četrdeset i jednog broja.

⁶³ Opis periodičkih publikacija koje su izlazile u Dubrovniku od 1848. do 1918. godine. // *Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine* / Ivo Perić. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti istraživačkog centra, 1980. str. 361-362.

Foji od pazara izlazili su između 1901. i 1941. godine, a na digitalnom repozitoriju Znanstvene knjižnice ZDUR mogu se pogledati devedeset i devet naslova koji donose osamdeset naslova ovih starih satiričnih novina, tiskanih između 1901. i 1941. godine, a tri četvrtine njih izašlo je u vrijeme karnevala ili Feste sv. Vlaha. Nekoliko naslova nije digitalizirano, a to su sljedeći naslovi: *Crvena jaja* (1926.), *Labara* (1935.), *Grintavac* (1937.), *Festanjuo* (1939., 1940.), *Flaflata* (1940.), *Pestelj Sarajevo* (1927.), *Buža* (1928.). Nisu digitalizirane ni karnevalske novine koji su izlazile nakon 1941. godine pa sve do danas jer bi se time kršila autorska prava, riječ je o sljedećim naslovima: *Veljun* (1961.), *Bruškin* (godina mutacija I rotacija 1962.; 1964), *Čerožina* (Nezavisni organet od letrike 1968.), *Čerožina* (Foj zakundurarije i komunalne probleme 1969.), *Čerožina* (Njarnas družine od festa raslicijeh 1970.), *Maškarica* (Cavtat), *Maškarani vjesnik ili dubrovačka Maškarica* (1977.), *Bokun larda review* (1981.), *Orlandon* (Laksativ, 1983.) *Dubrovačka vještica* (karnevalsko glasilo 1985.), *Dubrovački karnevo* (1997.; 1998.;1999.), *Ljubo* (maškarani list ljubavi i razumijevanja... 1984.), *Župski karnevo* (1981 – 1998.; 2005. –2006. ...), *Zrno kafe* (1982.), *Ogrc* (Trpanj 1961.), *Lastovski poklad* (Zrcalo naravi lastovske 1979.).

Osim serijskih publikacija zasad na platformi ZDUR možemo pronaći i šest inkunabula od kojih je pet inkunabula hrvatskih tiskara Dobrića Dobričevića⁶⁴ i Andrije Paltašića⁶⁵, dok je najpoznatija *De natura angelica*⁶⁶ Jurja Dragišića iz 1499. godine, koja je tiskana u Firenzi. Digitalizirana su i dva rukopisa, jedan od Ilije Crijevića, a drugi od Damjana Beneše te djelo Ruđera Boškovića iz Zbirke *Ragusina, De novo Telescopii usu ad objecta coelestia* iz 1739. godine. Spomenimo i djelo iz zbirke *Antiqua*⁶⁷, *Misal hrvacki* iz 1531. godine koji je pisan na glagoljici, a razlikuje se od originalnog riječkog izdanja ilustracijama s čudotvornim riječkim raspelom zalijepljenim na zadnjoj stranici⁶⁸.

Znanstvena knjižnica sadrži pojedinu građu koja je od velike kulturne, nacionalne i povijesne važnosti, stoga je digitalizacija takve građe jedini način trajne zaštite. Knjižnica

⁶⁴ Tri naslova

⁶⁵ Dva naslova

⁶⁶ Ova inkunabula, osim u našoj knjižnici, nalazi se još i u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici te u knjižnici Male braće u Dubrovniku, no jedino primjerak iz naše knjižnice ima oslikane brojne inicijale što ga čini iznimno rijetkim i posebnim. Tako se šalje na razne izložbe, primjerice, u Zagreb (2004.), i u Pariz (2004.).

⁶⁷ Digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice. <https://zdur.dkd.hr/?pr=l&mr%5B26732%5D=a> (preuzeto 12.7.2021.)

⁶⁸ Digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice. <https://zdur.dkd.hr/?pr=l&mr%5B26738%5D=a> (preuzeto 12.7.2021.)

nastavlja rad na digitalizaciji, pomnim odabirom što će se digitalizirati. U obzir se uzima vrijednost građe, stanje građe i potrebe korisnika. Knjižnica nastavlja proces digitalizacije tako da će ZDUR uskoro biti obogaćen i novom građom, a to će zasigurno biti novine *Dubrovnik* (1892. – 1941.) kao i sve novine u folio formatu do 1941. godine⁶⁹.

⁶⁹ U prilogu Popis serijskih publikacija na stranici 53. u ovom radu, nalaze se naslovi publikacija u folio formatu u *Ragusini*.

6. Revizija Zbirke periodike *Ragusina*

Zbirka periodike *Ragusina* smještena je na trećem katu Znanstvene knjižnice u Dubrovniku. Sortirana je po formatima: kvart, oktav i folio te označena signaturom **RP** (*Ragusina periodika*).

U lipnju ove godine provedena je revizija Zbirke *Ragusina* što uključuje i Zbirku periodike *Ragusina* te se u prilogu ovog rada nalazi popis serijskih publikacija po formatima koji je nastao kao rezultat provedene revizije. Napomenimo da se većina naslova serijskih publikacija iz ove zbirke može se pronaći u računalnom katalogu Znanstvene knjižnice, kao i u računalnom skupnom katalogu hrvatskih knjižnica CROLIST.

Serijske publikacije smještene su po formatima kvart, oktav (do 25 cm visine), folio (preko 35 cm), kvart (od 25 do 35 cm). Unutar formata publikacije se slažu po *numerus currens*, odnosno po tekućem broju. Taj broj služi kao signatura. Oktav je RP-1 nadalje (*numerus currens*), kvart RP – II –1 nadalje (*numerus currens*), folio RP-III- 1 nadalje (*numerus currens*).

Revizija cjelovite Zbirke *Ragusina* krenula je popisivanjem knjiga, zatim su uslijedile serijske publikacije. Popis utvrđenog stanja serijskih publikacija na policama trebao se *sravniti* s knjigama inventara periodike. Revizija počinje od popisivanja signatura godišta i brojeva unutar signatura po formatima. Popisuju se signatura, godina, godište i broj.

Od godine 1951. Naučna biblioteka započela je s inventarizacijom cjelokupnog fonda. Tad su se počele voditi knjige inventara, stoga je pojedina građa koja pripada serijskoj publikaciji zbog načina obrade smještena u Zbirku knjiga *Ragusina*. Riječ je o školskim izvještajima, školskim programima, pojedinim kalendarima i sl. Njihova signatura bila je upisana kao R⁷⁰, što je ostala i do dana danas. Signature periodike od prve inventarizacije bile su *N* za novine, *Č* (*Ča* kasnije) za časopise. Međutim, od te prakse odustalo se sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća kada su signature *N* i *Č* promijenjene u signaturu *RP* (*Ragusina periodika*), i za novine, i za časopise. Kod revizija je zbog toga bilo teško *sravnjivati* popise s knjigama inventara, pa se tijekom godina ustalila praksa da se popis svakog novog stanja *sravnjiva* s popisom prethodne revizije. Kako građa Zbirke *Ragusine* ne izlazi izvan čitaonice

⁷⁰ Oznaka R u signatura pripada Zbirci knjiga *Ragusina*.

i može se koristiti samo u čitaonici, iznimno rijetko se događa da građa nedostaje, što je revizija i pokazala.

7. Rezultati upitnika o Zbirci periodike *Ragusina*

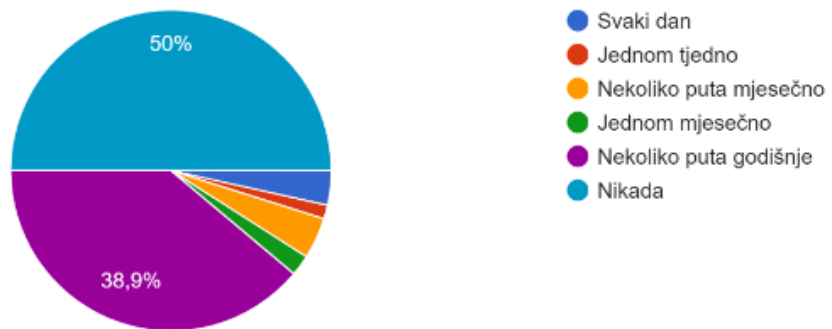
Slika 7.: Različita zaglavlja Karnevalskih novina, *Foja od pazara*.

Tijekom kolovoza i rujna ove godine provela sam upitnik o korištenju (novine, časopisi) Zbirke periodike *Ragusina* Znanstvene knjižnice Dubrovnik. Upitnik je postavljen na društvenu mrežu Facebook i podijeljena u razne knjižničarske i korisničke grupe.

Upitnik je imao trinaest pitanja. Neka pitanja imala su u ponudi samo jedan odgovor, neka dva ili više, a kod nekih se trebalo odgovoriti s *da* ili *ne*. Upitnik je ispunilo sto četrdeset šest ljudi i to 78,6 % žena, a 21,4 % muškaraca. Najviše ispitanika je u dobi od trideseti do pedeset godina te sa završenim, ili u tijeku diplomskog studija. Na pitanje koliko često koriste čitaonicu Znanstvene knjižnice dobila sam sto četrdeset i četiri odgovora i to:

5. Koliko često koristite čitaonicu Znanstvene knjižnice?

144 odgovora

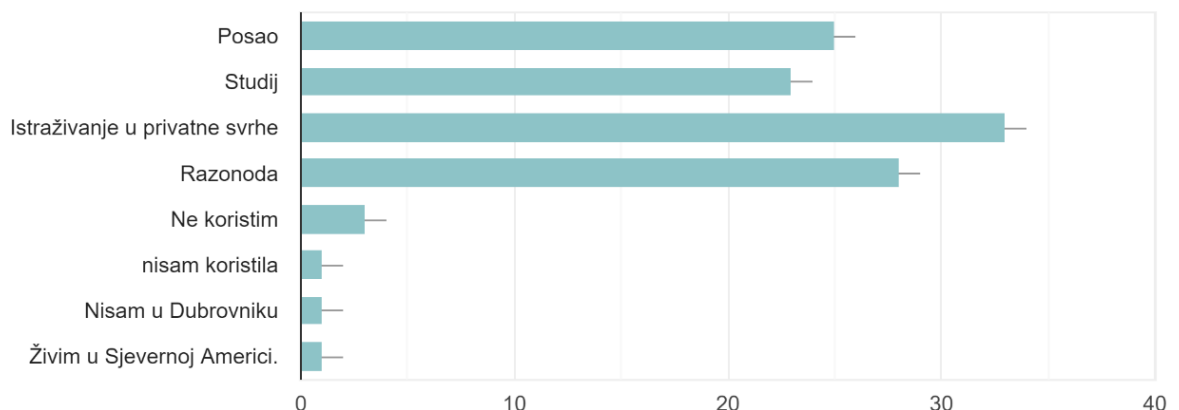
Slika 8.: Upitnik o korištenju *Ragusine*, pitanje br. 5.

Vidimo (slika 6.) da polovica ispitanika nikada nije koristila čitaonicu Znanstvene knjižnice, premda se većinom radi o osobama sa višom stručnom spremom, od kojih se tijekom njihova obrazovanja tražila izrada znanstvenih radova (preddiplomski, diplomski i sl.). Vidimo da je potreban rad na promidžbi i stvaranju potrebe kod korisnika.

Na pitanje u kojem trebaju navesti razlog korištenja dubrovačke periodike dano je 86 odgovora onih korisnika koji su čitaonicu i koristili.

7. Razlog korištenja dubrovačke periodike:

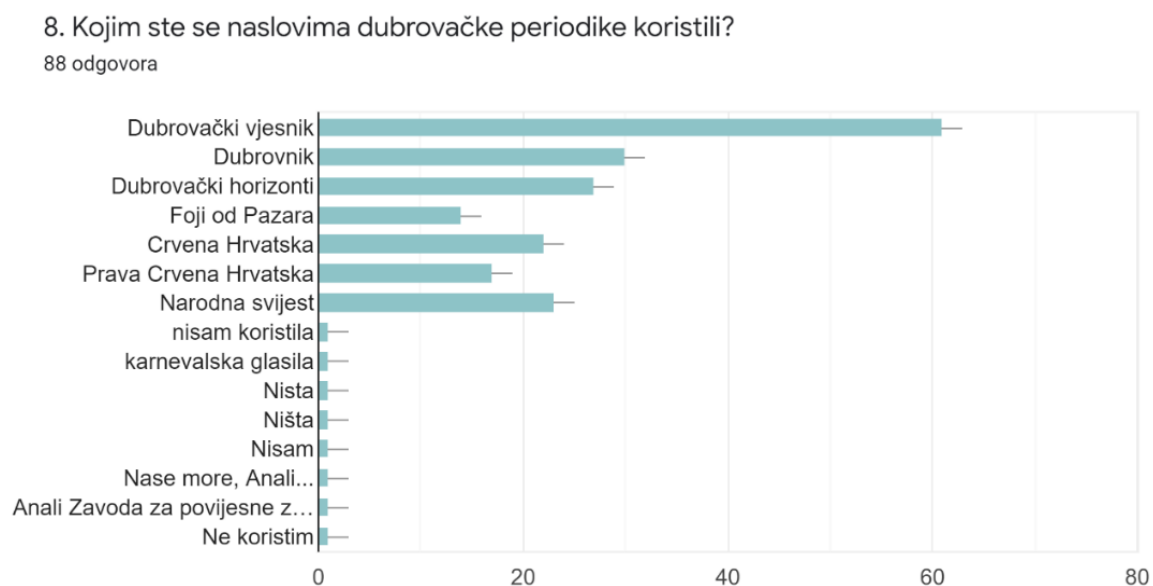
86 odgovora

Slika 9.: Upitnik o korištenju *Ragusine*, pitanje br. 7.

Zanimljivo je da pored očekivanih odgovora, posao i studij, ipak najveći je postotak onih koji provode vlastita istraživanja i građu proučavaju iz razonode (Slika 7.). To bi trebala biti smjernica razvoja korisničkih potreba.

Na pitanje „Kojim ste se naslovima dubrovačke periodike koristili?“ od kojih su ponuđene sljedeće dobila sam osamdeset i osam odgovora:

Slika 10.: Upitnik o korištenju *Ragusine*, pitanje br. 8.

Najčitanija naslov iz zbirke je, očekivano, tjednik *Dubrovački vjesnik*, koji je od svog početka kronika svakodnevnih zbivanja u našem gradu i okolici, slijedi tjednik *Dubrovnik* iz 1892. koji je također svojim karakterom jednak onome *Dubrovačkog vjesnik*, za svoje vrijeme (vidi sliku 8.). Oni su također, prema izjavama informatora u čitaonici najtraženije novine.

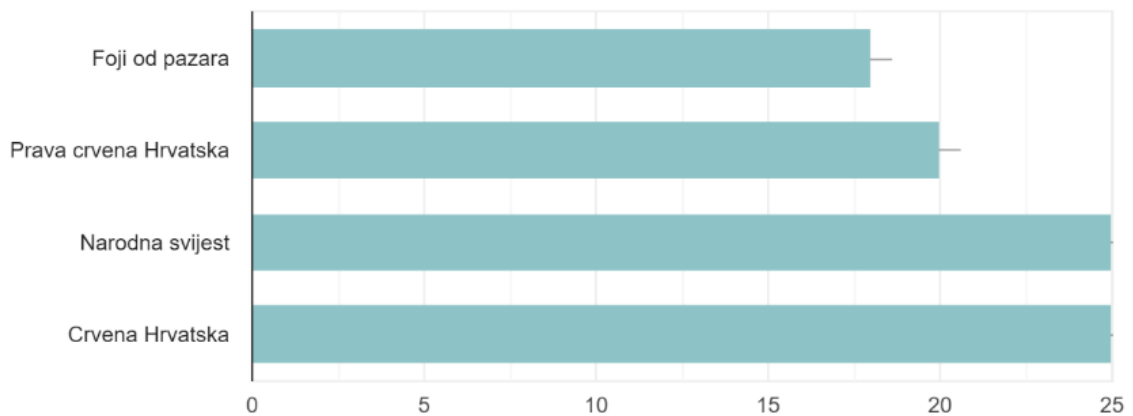
Od sto četrdeset i dva odgovora 51,4 % ispitanika odgovorilo je da nisu upoznati s postojanjem digitalnog repozitorija Znanstvene knjižnice ZDUR, a njih 48,6 % bilo je upoznato. Na pitanje jesu li ikada pristupili ZDUR-u odgovorilo je devedeset i dva ispitanika njih 60,9 % nije, a tek 39,1 % je pristupilo.

Vidimo da je mali broj korisnika upućen u postojanje ZDUR-a, a još manji broj je našao razlog da isti i prolista. Ponovit ćemo raniji zaključak: potrebno je raditi na promidžbi platforme (ali i same Zbirke *Ragusina*).

Na pitanju kojim su se od postojećih naslova koristili na ZDUR-u dobiveno je tek trideset i šest odgovora.

11. Ako jeste, koje od postojećih naslova ste koristili na ZDURU?

36 odgovora

Slika 11.: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 11.

Popularni naslovi, prema rezultatu upitnika (vidi sliku 9.), jesu političke novine prošlog stoljeća. Bilo bi zanimljivo napraviti intervju s korisnicima i saznati razloge njihova interesa za navedene naslove.

Na pitanje što bi korisnici htjeli sljedeće vidjeti na ZDUR-u dobiveno je trideset i tri različita odgovora, neki su bili općeniti, primjerice, „dio fonda iz doline Neretve“, „nešto iz Boškovićeve zbirke, može folkorne priče“, dok su drugi ciljani i pokazuju poznavanje građe, primjerice, *Dubrovačka tribuna*. Izdvojit ćemo i najzanimljivije:

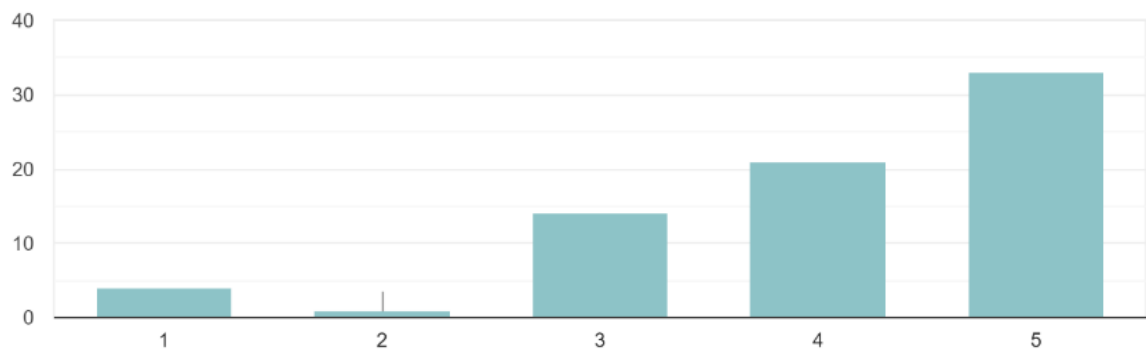
- bilo što od firentinske restauratorske škole (drvo)
- *Dubrava, Dubrovnik, Zbornik dubrovačkog primorja i otoka, Anali HAZU*
- *Dubrovački horizonti*
- *Dubrovnik*
- *Laus*
- *Nešto iz grafičke zbirke*
- Plakate

- prva izdanja djela dubrovačkih pisaca (Držić, Vojnović, Nalješković...)
- *Slovinac*
- Zbirke starih fotografija Grada
- Znanstvena građa STEM područja koja i priliči Gradu Ruđera Boškovića
- *Dubrovnik, Glas dubrovački*.

Sedamdeset tri osobe, koje su i koristile ZDUR, odgovorile su i na pitanje koliko su zadovoljne kvalitetom platforme (od 1 - jako nezadovoljan/a do 5 - jako zadovoljan/a):

13. Na sljedećoj ljestvici odredite koliko ste zadovoljni kvalitetom ZDUR-a?

73 odgovora

Slika 12.: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 13.

Većina je korisnika vrlo zadovoljna ili zadovoljna, a tek mali broj onih koji nisu (vidi sliku 10.). Razgovorom i učestalim upitnikma knjižnica bi mogla poboljšati kvalitetu svoje usluge.

8. Zaključak

U ovom diplomskom radu opisan je poseban dio Zbirke *Ragusina*, onaj koji čuva serijske publikacije. Poblježe je opisan povijesni razvoj cjelokupne zbirke, kako i na koji način je nastao fond Naučne biblioteke, danas Znanstvene knjižnice u Dubrovniku, kao i koji je sadržaj i obim Zbirke periodike *Ragusina* te su izdvojene iznimno vrijedne publikacije i sl.

Znanstvena knjižnica od svog nastanka iznimno je vrijedna za Dubrovnik jer, osim što je korisnica sustava obaveznog primjerka, čime omogućuje korisnicima pristup svemu što izlazi u Hrvatskoj, ona čuva sjećanje na protekla vremena na prostoru bivše Dubrovačke Republike i otoka Korčule, sakupljajući i dajući na korištenje građu koja nastaje na spomenutom području. Posebno mjesta u *Ragusini* zauzimaju serijske publikacije pomoću koje se mogu proučavati svakodnevne prilike u minulim vremenima, stoga je iznimno važna za naše povjesničare, novinare, etnologe, kao i lingviste te povjesničare jezika. Blago koje se u njima skriva je neprocjenjivo.

Među brojnim naslovima u Zbirci periodike *Ragusina* pojedini se izdvajaju svojom jedinstvenošću i vrijednošću. To su na prvom mjestu *Foji od pazara* ili, kako ih danas uglavnom zovu, Karnevalske novine. Riječ je o političkoj i društvenoj satiri koja se nepoštedno izruguje svim akterima društvenih zbivanja, a osim što čuva iznimno jezično blago (starodubrovački govor) ona je i jedinstvena i jedina zbirka takvih publikacija u Hrvatskoj.

Prikazan je i ZDUR, digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice, koji je s radom počeo 2008. godine, nakon prvih provedenih digitalizacija građe. Broj naslova unutar ZDUR-a raste iz godine u godinu, od periodike zasad su digitalizirani najrjeđi i najstariji naslovi. Autorska prava priječe digitalizaciju onih novijih, od 1941. godine na ovamo. Provedena upitnik među korisnicima pokazala je da su korisnici slabo upućeni u postojanje ZDUR-a te je potrebno raditi na njegovoj vidljivosti.

Zbirka periodike *Ragusina* iz dana u dan raste prikupljanjem tekućih naslova, ali i nastojanjima knjižnica da popuni one primjerke koji nedostaju u pojedinačnim zbirkama. Sama zbirka ima, prema upitniku, svoje vjerne korisnike koji je redovito koriste. Međutim, njihov broj nije velik, stoga smatram da je potrebno sustavno i planski raditi na vidljivosti i promoviranju same i stvoriti potrebu korištenja takve građe. Kako je riječ o građi za koju smatram da bi mogla biti zanimljiva različitim tipovima korisnika (učenicima, nastavnicima,

studentima, umirovljenicima i sl.), potrebno je naći pravi način njezinog predstavljanja. Treba uzeti u obzir da je građa dostupna samo u čitaonici, tako da je digitalizacija prijeko potrebna, poglavito za korisnike koji nisu u mogućnosti doći u prostore knjižnice.

Zbirka periodike *Ragusina* iznimno je bogata i vrijedna, raznolike građe i predstavlja kulturno dobro našeg Grada. Stoga, treba neumorno raditi na njezinoj vidljivosti i korištenju jer bez obzira na čuvanje, potrebno je i stvarati nove vrijednosti.

9. Prilog: Popis stvarnih naslova serijskih publikacija iz Zbirke periodike *Ragusina*

OKTAV

1. 7 majskih dana (1963. – 1967.)
2. AH Dubrovnik (1988.)
3. AH Dubrovnik – na engleskom jeziku (1988.)
4. Amor (1988. – 1989.)
5. Bilten Narodne banke za kotar Dubrovnik (1959.; 1960.)
6. Bilten omladine Dubrovačkog okruga (1944. – 1945.)
7. Bilten općinskog komiteta SKH Dubrovnik (1983. – 1987.)
8. Blatski ljetopis
9. Blatski ljetopis (1995.; 2000.; 2002.)
10. British Croatian Review 17 (1980)
11. Bilten za pitanja studija s radnog jesta (1975.)
12. Crvena jaja (19--?)
13. Diplomatic academy proceedings (godina nije navedena)
14. Diplomatic academy year book (1999. – 2012.)
15. Dubrovački horizonti (1969. – 2003.)
16. Dubrovnik - zabavnik štionice dubrovačke (1866., 1868., 1871., 1876., 1885.)
17. Dubrovnik (1957. – ...)
18. Dubrovnik : mjesečna ilustrovana revija (1929.)
19. Dubrovnik Annals (1997. – ...)
20. Dubrovnik Riviera Vodič (2000. – 2003.; 2005. – 2008.)
21. Dubrovačke knjižnice izvještaj (2018., 2019.)
22. Ekonomska misao i praksa (1992. – ...)
23. Epidauritano (1870.; 1875. – 1877.; 1896. – 1915.)
24. Euharistijski glasnik (1929. – 1940.)
25. Fantom slobode (2003. – 2007.)
26. Festivalne novosti (1999.)
27. Festivalni bilten (2000.)
28. Festivalno izvješće (1994.; 1997.)
29. Gimnazija Marija Radeljević (1973.)

30. Glas Konavala (1934.)
31. Glasnik nar. Univerz. Boke Kotorske (1936.)
32. Glasnik svete Terezija maloga Isusa (1930. – 1940.)
33. Godišnjak grada Korčule (1996., 1997., 1998., 2000., 2006., 2010)
34. Godišnjak o osnutku Veleučilišta (1997.; 1999.; 2001. – 2003.)
35. Godišnjak Šipan (2003. – 2007.)
36. Godišnji izvještaj oš Nikica Franić (1965., 1966 – 1974.)
37. Gospina krunica (1907. – 1908.)
38. Gradski vodič (1993. – 2000.)
39. Iskra-Zora (1967.)
40. Kazališne novine (2013.)
41. Kazalište (19--?)
42. Kenova (1996.)
43. Lapis (2002.)
44. Libertas press (1988. – 1990.)
45. Literat (2010. – 2018.)
46. Literat mali (godina nije navedena)
47. Luško libro (1995. – 1997.)
48. Majski dani (1969.)
49. Mark (2002.)
50. Medianali (2007. - 2011.; 2013.)
51. Medijska kultura (2010.)
52. Mirisi zlato i tamjan, program predstave (KMD bulletin 1987. – 1988.)
53. Mjera (godina nije navedena)
54. Mlada Jugoslavija (1922. – 1923.)
55. Moj poziv (1966.)
56. Naša hrana (1938. – 1939.)
57. Naša riječ (1966.)
58. Novi Dubrovnik (1933.)
59. Original works (1967.)
60. Proračun Grada Dubrovnika (2002. – 2009.)
61. Razvitak (1929.)
62. Rožat (2000. – 2005.)
63. Sad Zbornik radova FTVT (1975. – 1990.)

64. Sportski godišnjak Grada Dubrovnika (2007. – 2009.; 2013.)
65. Spuž (1998.)
66. Srđ (1902. – 1908.)
67. Srpski magazin (1898.)
68. Sveučilišni godišnjak (2006. – 2016.)
69. Učitelj u školi i narodu (1930.)
70. Veleučilišni godišnjak (1997. – 2003.)
71. Vijesti turističke zajednice grada Dubrovnika (1993.)
72. Vodič kroz Dubrovnik (1975.; 1977.; 1981.; 1984.; 1990.)
73. Vrelo (1919.; 1920.)
74. Zbornik dubrovačkog primorja i otoka (1986.; 1988.; 1991.; 1993.; 1995.; 1997.; 1999.; 2001.; 2006.; 2009.; 2012.; 2016.)
75. Zbornik za istoriju jezik i književnost srp.naroda (1932.; 1934.; 1935.)
76. Zvona delorite (2004. – 2008.)
77. Zvona Delorite (2004. – 2008.)
78. Zbornik Sveučilišta Dubrovnik (2015.; 2016.)

KVART

1. Abecedno kazalo ... (1928.)
2. Aktuelne informacije (1962.?)
3. Albatros (2001. – 2004.; 2006.; 2011.; 2012.; 2013.; 2015.; 2017.)
4. Annual report Du bank (1991.)
5. Antena (1975. – 1986.)
6. Atlant bulletin (1998. – 2015.)
7. Atlas express press (1982.; 1985.)
8. Bilten 2 MZ Montovjerna... (godina nije navedena)
9. Bilten društva Naša djeca (godina nije navedena)
10. Bilten DTS-a (1979. – 1989.)
11. Bilten informacije (1985.)
12. Bilten Mediteranske plovidbe (1988.)
13. Bilten mladih Vodovod Dubrovnik (1980.)
14. Bilten najnovijih događaja Putnik Dubrovnik (1946.)
15. Bilten Naučna Biblioteka Dubrovnik Matične službe (1986., 1987.)

16. Bilten prinova Dubrovačke knjižnice (1998.)
17. Bilten prinovljenih knjiga Dubrovačke knjižnice (1988. – 1999.)
18. Bilten prinova medicinske ... (1986.)
19. Bilten prinovljenih knjiga (1985., 1986., 1988., 1989.)
20. Bilten prvoga Kongresa psihoterapeuta... (1971.)
21. Bilten samodoprinos (1984.)
22. Bilten Unescovih udruženih škola (1995.)
23. Bilten za pitanja studija s radnog mjesta (1975.)
24. Bilten ... (1988.)
25. Bilten...HTC Dubrava (1984.)
26. Bokun larda (1981.)
27. Čelična pest (1945.)
28. Delegatski informator... (1979. – 1981.; 1986.)
29. DU revija : prvi dubrovački magazin (2003., 2009.)
30. Dubrava (1969.)
31. Dubrave hrid (1994. – 2007.)
32. Dubrovačka vještica (godina nije navedena)
33. Dubrovačke knjižnice –Izvještaj o radu (2018. –)
34. Dubrovačke ljetne igre (1953., 1954., 1966.)
35. Dubrovački izlog (1991.)
36. Dubrovački karnevo (1997. – 1999.)
37. Dubrovački list (1924.)
38. Dubrovnik (1955. – 1956.)
39. Dubrovnik news (2006. – 2009.)
40. Dubrovnik Palace Press (1981. – 1989.)
41. Dubrovnik. Hr (2012. – 2016.)
42. Du List (2011. - ...)
43. Epej'90 (1990.)
44. Festival weekly (1971.)
45. Festivalске vijesti (1972.;1974. – 1980., 1991.)
46. Festivalski tjednik (1971., 1973.)
47. Festivalsko izvješće (1998.)
48. Flaflata (1940.)
49. Glas dubrovački (1885. – 1986.)

50. Glas grada (2005. – 2012.)
51. Glasnik dubrovačkog učenog društva Sv. Vlaho (1929.)
52. Glasnik hotelijersko gostioničarskih... (1932.)
53. Glasnik Orebića (1937.)
54. Glasnik udruženja trgovaca ..., (1936. – 1939.)
55. Gospodarski bilten (2005. – 2007.)
56. Gradski glasnik (2006. – 2008.)
57. Gregal (1997. – 1998.)
58. Gundulićev glasnik (1998. – 2002.)
59. HD vjesnik (1981. – 1989.)
60. Hotel Park Information (1989.)
61. Hoteli Uvala Lapad (1989.)
62. Il Tascapane in Dalmazia (1941. – 1943.)
63. Infođir (1998. – 2003.; 2006.; 2018.)
64. Informacija Županije... (godina nije navedena)
65. Informacija za novinare (1981.)
66. Informativni bilten (1972., 1973., 1976.)
67. Informativni bilten OKSKH (1982.)
68. Informativni bilten OKSKH (1985.)
69. Informativni list (1975. – 1980.)
70. Jadranska straža (1941.)
71. Jat Revija (1976.)
72. Knjige primljene u 1990. CTDI (1991.; 1993.; 1994.)
73. Knjiški moljac (2001. – 2002.)
74. Kolibar (2006.)
75. Komuna i kadrovi (1972., 1973.)
76. Kongres News (1982.)
77. Kronika : glasnik suvremenog Dubrovnika (1933.)
78. Kult (2006. – 2010.)
79. Libertina (2003. – 2005.)
80. List 14. Republičkog susreta pionira (1980.)
81. List dubrovačke biskupije (1901. – 1940.)
82. Lot 1 (1980.)
83. Lovorski list (2002. – 2003.)

84. Ludus (1998. – 2013.)
85. Ljubo (1984.)
86. Merian Dalmatien (godina nije navedena)
87. Mi mladi (1970. – 1989.)
88. Mjesečna informacija Narodne banke (1961.)
89. Morsko ribarstvo (1959.)
90. Naš list (1955.)
91. Naša gospa (1995. – ...)
92. Naša hrana (1935 – 1938.)
93. Naše more (1919. – 1920.)
94. Naše more (1954 – ...)
95. Naši dani (1985. – 1994.)
96. Neretvanski glasnik (1997.)
97. Novi Dubrovnik (1933 . – 1934.)
98. Novi zvuci (godina nije navedena)
99. Novine (2005.)
100. Novosti Excelsiora (1983.)
101. Novosti Hotela Ploče (1988.)
102. Obavijesti Dubrovačke biskupije(2001. – 2020.)
103. Omladina (1935.)
104. Orlandon (1983.)
105. Osnovac (godina nije navedena)
106. Pecc SSOH FTVT (1975.)
107. Plivački reporter (1933. – 1934.)
108. Press (1986., 1987.)
109. Prevencija i izvanbolničko liječenje ovisnosti (2007.; 2008.; 2011. – 2013.)
110. Projekt Dubrovnik zdravi grad (1989., 1990.)
111. Psycho (1991.)
112. Punkt (2007. – 2011.; 2017.)
113. Ragusa Info (1994.)
114. Ragusino (1994.)
115. Ragusino (1980., 1983./1984.)
116. Ratne vijesti (1944.-1945.)
117. Rimembranze della settimana (1848.)

118. Sanctus Blasius (1938.)
119. Slomljeni cvijet Hrvatske (1995.)
120. Slovinac (1878. – 1884.)
121. Slovo do slova, OŠ Lapad (1970./1971.; 1971./1972.; 1972./1973.; 188./1989.)
122. Službeni glasnik Grada Dubrovnika (1997., 2018.)
123. Službeni glasnik Korčule (1984., 1988.)
124. Službeni glasnik općine ... (1963. – 1989.)
125. Službeni list (1955.)
126. Službeni list narodnog... (1954. – 1955.)
127. Službeni vjesnik (1928. – 1929.)
128. Službeni vjesnik kotara Dubrovnik (1928. – 1929.)
129. Sorgo (2001.; 2003.)
130. Srpska zora (1907. – 1914.)
131. Statistički pregled (1986.)
132. Sunčani dani (1982. – 1986.)
133. Sveta Cecilija (1970.)
134. The British Fleet (1926.)
135. Tup (1967.)
136. Turističke informacije (1962.)
137. Turistički vjesnik (1996., 1997.)
138. Turizam (1977., 1988.)
139. Turizam (1988. – 1992.)
140. Tuš (2000.; 2001.; 2007.; 2008.)
141. Veljun (1961.)
142. Vidra (2007.)
143. Viganjski glasnik (1912.)
144. Vijesti Atlantske plovidbe (1982. – 1993.)
145. Vijesti Turističke zajednice (1993.)
146. Vjesnik zavoda za javno zdravstvo (2003. – 2006.-, 2008. – 2013.)
147. Welcome To Dubrovnik (2001. – ...)
148. Za Dubrovnik Press Clipping (1998.)
149. Zadružna misao (1923.)
150. Zbornik ... (1984.)
151. Zdravstveno statistički ljetopis (2005.; 2007.; 2009. – 2013.)

152. Zrno kafe (1982.)
153. Žar (1923. – 1934.)
154. Župski karneval (1981. – 2007.)

FOJI OD PAZARA / KARNEVALSKE NOVINE

1. Jež (1920. – 1934.)
2. Lupar (1936.)
3. Lupar (1936.)
4. Brenculja (1901.)
5. Prndelj (1901.)
6. Labara (1904.)
7. Klempesalo (1906.)
8. Zvrčoka (1906.)
9. Tamburin (1908.)
10. Bumba (1909.)
11. Kate luda (1910.)
12. Prculin (1910.)
13. Skandalet (1911.)
14. Skurin (1911.)
15. Frusta (1912.)
16. Kundurica (1912.)
17. Lukjernar (1912.)
18. Kundurica (1913.)
19. GOLUB (1919.)
20. KOMAR (1919.)
21. LABARA (1919.)
22. Lumin (1919.)
23. Osinjak (1919.)
24. Šilo (1919.)
25. Škrpiun (1919.)
26. Jež (1920.)
27. Kokot (1920.)

28. Pčela (1920.)
29. Glorija (1922.)
30. Svrljić (1923.)
31. Svrljić (1934.)
32. Špijlerica (1923.)
33. Utija (1923.)
34. Buha (1924.)
35. Kanočo (1925.)
36. Levanat (1925.)
37. Metlica (1925.)
38. Morski jež (1925.)
39. Poskupac (1925.)
40. Crvena jaja (1926.)
41. Sekvestrana – Crvena jaja (1926.)
42. Čep (1928.)
43. Čep (1937.)
44. Puzdro (1928.)
45. Šmigla (1928.)
46. Grizlica (1932.)
47. Taranta (1932.)
48. Feralić (1933.)
49. Luganig (1933.)
50. Trumbeta (1933.)
51. Zvižda (1933.)
52. Drnda (1934.)
53. Jaje (1934.)
54. Karnevalski list (1934.)
55. Kriza (1934.)
56. Sidelica (1934.)
57. Jaje (1935.)
58. Kundurica (1935.)
59. Labara (1935.)
60. Lukjernica (1935.)
61. Strašilo (1935.)

62. Kolera (1936.)
63. Kundurica (1936.)
64. Lero (1936.)
65. Žuč (1936.)
66. Dubrovačke kundurice (1937.)
67. Grintavac (1937.)
68. Grintavac (1932.)
69. Prndej (1937.)
70. Sotomarin (1937.)
71. Farabut (1938.)
72. Prikla (1938.)
73. Ultimatum (1938.)
74. Zvono (1938.)
75. Arlekin (1939.)
76. Kačuo (1939.)
77. Karnevo (1939.)
78. Metla (1939.)
79. Papagalo (1939.)
80. Plitica (1939.)
81. Stando (1939.)
82. Tovar (1939.)
83. Festanjuo (1940.)
84. Festanjuo (1938.)
85. Festanjuo (1939.)
86. Flaflata (1940.)
87. Gospar Lambro (1940.)
88. Levatin (1940.)
89. Oriđino (1940.)
90. Pinjata (1940.)
91. Ešala (ratno izdanje *Pinjate*) (1941.)
92. Buža (*Sarajevo*) (1928.)
93. Pestelj (*Sarajevo*) (1927.)

FOLIO

1. 13. Jun (1949.)
2. Atlas press (1976. – 1990.)
3. Bilten odbora socijalističkog saveza radnog naroda Konavala (1955.)
4. Bratstvo – jedinstvo (1981.)
5. Bruškin (1962.)
6. Buha (1924.)
7. Buža (1928.)
8. Crvena hrvatska (1891. – 1913., 1991.)
9. Čapljinske novine (1953.)
10. Čerožina (1968. – 1970.)
11. Čovečnost (1925.)
12. Dalmatien (1938.)
13. Dalmatinski glasnik (1919.)
14. Dnevne viesti (1943.)
15. Dubrava (1978. – 1979.)
16. Dubrava (1933. – 1941.)
17. Dubrovačka rivijera (1941.)
18. Dubrovački list (1925. – 1928.)
19. Dubrovački list (1998./1999. – 2001. – 2011.)
20. Dubrovački vjesnik (1950. – ...)
21. Dubrovkinja (1985. – 1987.)
22. Dubrovnik (1892. – 1912.; 1939. – 1941.)
23. Dubrovnik (1922.)
24. Dubrovnik (1922./1923.)
25. Dubrovnik (1925.)
26. Elektrojug (1981.)
27. Figurin (2005.)
28. Fiskulturnik (1949.)
29. Frusta (1912.)
30. Glas slobode (1944./1945.)
31. Glas slobode (1945.)

32. Glasnik (1986.)
33. Gošk (1959.)
34. Gušterica (1882. – 1883.)
35. Hrvatska (1944.)
36. Hrvatska (1991.)
37. Hrvatska domovina (1924.)
38. Hrvatska kruna (1911.)
39. Hrvatska riječ (1925.)
40. Hrvatski ilustrirani list Radio Zagreb (1941.)
41. Hrvatski jug (1938. – 1939.)
42. Informativni Bilten Atlanske Plovidbe (1968. – 1975.)
43. IUC (1991.;1994.; 1999.; 2002.)
44. Izborni bilten (1947.; 1950.)
45. Jež (1920.)
46. Jubilarni broj narodnog lista (1912.)
47. Jugoslaven (1922./1923.)
48. Konavle – socijalističklist og saveza radnog naroda Konavala (1960. – 1961.)
49. Konavle (1961.)
50. Kulturne veze (1941.)
51. La sentinella (1942. – 1943.)
52. Labara (1935.)
53. Lastovski poklad (1979.)
54. Laus (1971. – 1974.; 1975. – 1990.)
55. Lausovački vjesnik (1978.)
56. L'avvenire (1848. – 1849.)
57. L'Avvisatore di Ragusa (1895.)
58. Levatin (1925.)
59. Maškarica (1977.)
60. Nada Albanije (1905.)
61. Narod (1919., - 1921./1922.)
62. Narodna svijest (1919./1920. – 1941.)
63. Naša kronika (1945.)
64. Naše pozorište (1953.)
65. Neptun (1965.)

66. Prava Crvena hrvatska (1905. – 1918.)
67. Prosvjetni rad (1949.)
68. Rad (1919./1920., 1921./1922.)
69. Radićev glas (1928.)
70. Radićev mali puk (1928.)
71. Radnik (1887.)
72. Reporter (1978.)
73. Republikanska straža (1922.)
74. Ruski listok (1921.)
75. Samodoprinos (1988.?)
76. Setemana (2004. – 2005.)
77. Sindikalni vjesnik (1956.)
78. Skurin (1911.)
79. Slobodna riječ (1925.)
80. Sloga (1919. – 1920.)
81. Sloga (1926.)
82. Srđ je naš (2011. – 2014.)
83. Sudest Europa (1940.)
84. Šilo (1919.)
85. The Dubrovnik Times (1 do 27)
86. Tribuna (1930./1932. – 1933./1937.)
87. Vijesti (1944.)
88. Vijesti (1966.)

10. Literatura

1. Kesterčanek, F. Naučna biblioteka u Dubrovniku. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 2, 1-4 (1951), str. 32-41.
2. Urban, M. Naučna biblioteka Dubrovnik : (prošlost - sadašnjost - budućnost) // Dubrovački horizonti 28 (1988), str. 12-21.
3. Perić, I. Dubrovačka periodika od 1848. do 1918. godine. Dubrovnik : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1980.
4. Perić, I. Pregled razvoja dubrovačke periodike između dva svjetska rata. Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1982.
5. Čučić, V. Znanstvena knjižnica Dubrovnik / [tekst Vesna Čučić ; izložbu organizirale i postavile Vesna Čučić, Ingrid Pavličević, Lucija Kukica, Silvija Mladinić ; fotografije Željko Šoletić, Pavo Urban, Miran Krilanović ... [et al.] Dubrovnik : Znanstvena knjižnica, 2004.
6. Čučić, V. Zbirka "Ragusina" Naučne biblioteke u Dubrovniku : (sadašnje stanje i perspektive za budućnost) // Dubrovnik: 32, 5-6(1989), str. 258-268.
7. Raguž, P. Digitalni repozitorij „Zdur“ Znanstvene knjižnice Dubrovačkih knjižnica. // Dubrovački horizonti. 46, 54 (2019).
8. P. U., Uskrsnuće „Srđa“. Crtice iz „Srđove“ sadašnjosti. // Srđ. 5, 2(1906) str. 59-60.
9. Perović, J. Listovi u Dubrovniku iza rata. // *Narodna svijest*. 10, 5(1928), str. 5.
10. Šišević, I. Dubrovačko novinarstvo. // *Dubrava* 3, 22 (1935), str. 10.
11. Šišević, I. Prva naša pomorska revija. // *Naše more*. 6, 1(1959), str. 76-77
12. Perić, I.: Prvi pomorski časopis u Dubrovniku (U povodu 60. godišnjice od početka njegova izlaženja). // *Naše more*. 26, 1-2-3 (1979), str. 47-49.
12. Paljetak, L. O mjesečnoj ilustrovanoj reviji *Dubrovnik*, iz 1929. godine. // *Dubrovnik*. 22, 1(1979), str. 109-112.
13. Paljetak, L. Kratka bibliografija „Mjesečne ilustrovane revije *Dubrovnik*“ iz 1929. godine. (Napisi prikazi, bilješke i ilustracije od prvog do posljednjeg broja). // *Dubrovnik*. 22, 1 (1979), 113-116.

14. Paljetak, L. Napisi, prikazi, bilješke i ilustracije od prvog do posljednjeg broja. // Dubrovnik. 1(1979).
15. Perović, J. Listovi u Dubrovniku iza rata. // *Narodna svijest*. 10, 5(1928), str.5; Šišević, I. Dubrovačko novinarstvo. // *Dubrava*. 3, 22(1935), str. 10.
16. Bojanić, M.; Trivunac, R. Riječnik dubrovačkog govora. Dubrovnik : N.Tolja, 2020.

WEB POVEZNICE:

1. https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/paula-raguz-karnevalski-listovi-nezamjenjiv-su-izvor-podataka-o-mnogim-dubrovcanima-i-dogadajima-a-donose-i-autenticni-dubrovacki-govor-1078132?fbclid=IwAR3xwL7KCPRX_OkyKut5u7F7RjJNM3jbwLUn4bl_2OgjxgNW8bqk1ueBjXM
2. Preuzeto sa https://issuu.com/dulist.hr/docs/dulist_446 26.5.2021. - Dulist, članak Priča godpođe Mirjane o traženju i nalasku, obradi i čuvanju naših karnevalskih novina

11. Popis slika

1. slika: Necenzurirani i cenzurani primjer *Novine Dubrovnik* 12. februar 1899. broj 7.
2. Slika: Necenzurirani i cenzurani primjer *Novine Dubrovnik*, 22. oktobar 1899. broj 43.
3. slika: Članak *Dubrovačko novinarstvo* u movini *Dubrava*, Šišević, I.
4. slika: Naslovi Foja od pazara
5. slika: Različita zaglavlja Dubrovačkog vjesnika
6. slika: Naslovna strana prvog broja *Dubrovačkog vjesnika* iz 1950. godine
7. slika: Različita zaglavlja Dubrovačkog vjesnika koja su se godinama mijenjala.
8. slika: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 5.
9. slika: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 7.
10. slika: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 8.
11. slika: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 11.
12. slika: Upitnik o korištenju Ragusine, pitanje br. 13.

Zbirka periodike Ragusina

Sažetak

Rad *Zbirka periodike Ragusina* donosi uvid u vrstu građe, sadržaj te vrijednosti i posebnost onog dijela Zbirke Ragusina koji čuva serijske publikacije. Prikazan je povijesni razvitak zbirke te je opisana u četiri povijesna razdoblja. Navedeni su i opisani dijelovi zbirke koji su digitalizirani i nalaze se na digitalnom repozitoriju znanstvene knjižnice grada Dubrovnika (ZDUR-u). Izdvojeni su i detaljnije opisani *Foji od pazara* radi svoje jedinstvenosti te napisana njihova bibliografija. Rad je napisan tijekom rada u Znanstvenoj knjižnici i reviziji zbirke, provedeni su razgovori s voditeljicom Zbirke *Rausina* Ingrid Pavličević, kao i s voditeljicom Znanstvene knjižnice Paulom Raguž.

ključne riječi: *Zbirka Ragusina*, *Zbirka periodike Ragusina*, digitalni repozitorij ZDUR, *Foji od pazara*

Ragusina periodicals

Summary

This paper offers insight into the type of material, content, values and distinctiveness of the segment of the collection Ragusina which stores serial publications. The paper provides an overview and background of the collection through four historical periods. The parts of the collection that have been digitized and are located in the digital repository of the Scientific Library of the City of Dubrovnik (ZDUR) are listed and described. Due to its uniqueness, *Foji od pazara* was singled out and described in more detail. The paper was written during the employment in the Scientific Library and the revision of the collection. Interviews were conducted with the head of the Ragusina collection Ingrid Pavličević, as well as with the head of the Scientific Library, Paula Raguž.

Key words: Collection of Dubrovnik region Ragusina, Ragusina periodicals, digital collections ZDUR, Foji od pazara